

Przeгляд

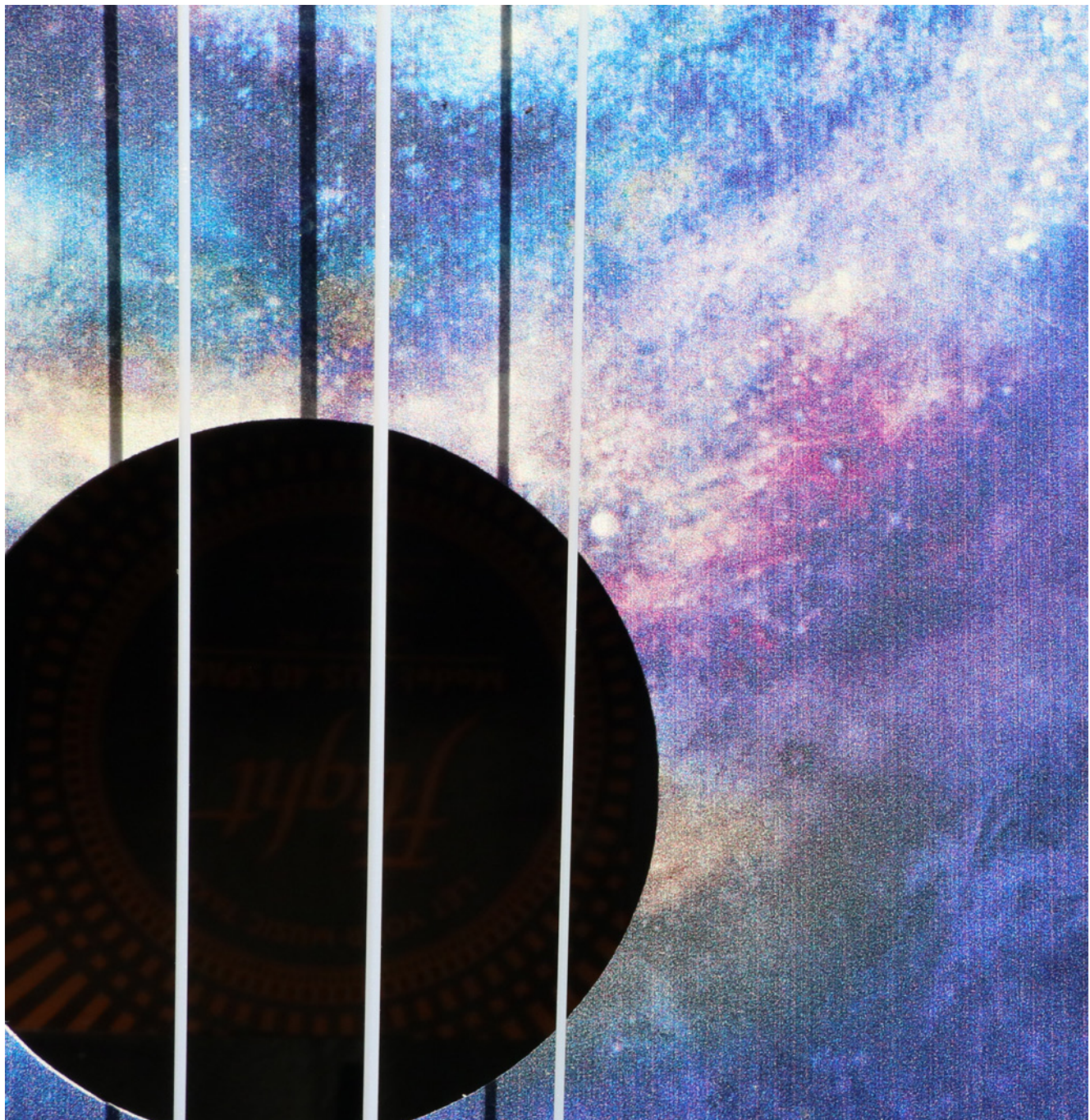
Uniwersytecki

Pismo Uniwersytetu Szczecińskiego

11-12 (331-332) 2021 listopad • grudzień

ISSN 1427-4736

Przeгляд

Uniwersytecki

 Uniwersytet
przyszłości

Od Redakcji

Przegląd

Uniwersytecki

Pismo Uniwersytetu Szczecińskiego # 11-12 (331-332) 2021 listopad • grudzień ISSN 1407-4756

Prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, podczas przemówienia inauguracyjnego rok akademicki 2021/2022 podkreślił, że Uniwersytet Szczeciński będzie Uczelnią aktywną, innowacyjną i otwartą. Hasła te realizują projekty, opisane w tym wydaniu „Przeglądu Uniwersyteckiego”. Międzynarodowy konkurs fotograficzny „Matematyka w obiektywie”, część projektu naukowo-dydaktycznego „Mathematics in Focus”, jest powszechny i otwarty. Wydarzenie cieszy się coraz większym zainteresowaniem – podczas najnowszej edycji jury oceniało kilkanaście tysięcy prac z całego świata. Dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. US, organizatorka i przewodnicząca jury konkursu w wywiadzie dla „Przeglądu Uniwersyteckiego” podkreśla, że rośnie zarówno liczba prac konkursowych, jak i ich jakość i innowacyjność. Nadsyłane fotografie są nie tylko interesujące, ale również przepiękne. Kilka z nich – nagrodzonych i wyróżnionych – można obejrzeć na kolejnych stronach. Planowana jest również wystawa w galerii Uniwersytetu Szczecińskiego w budynku Rektoratu US.

Od grudnia można słuchać NiUS Radia, rozgłośni Uniwersytetu Szczecińskiego. Przygotowywane przez studentów audycje są kierowane przede wszystkim do społeczności akademickiej, ale również do wszystkich mieszkańców regionu. NiUS Radio łączy integrację członków społeczności Uczelni, dostarczanie informacji i wartościowej publicystyki oraz praktyczną naukę pracy w mediach. Emitowane są podcasty, wywiady, felietony i wiadomości uniwersyteckie czytane w języku polskim, angielskim i rosyjskim. W redakcji są już nie tylko studenci Uniwersytetu Szczecińskiego. Niedawno do zespołu dołączyli pracownicy naszej Uczelni: dr hab. Adam Stecyk, prof. US z Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Geografii Społeczno-Ekonomicznej oraz dr hab. Sławomir Franek, prof. US, kierownik Katedry Finansów i Bankowości.

Uniwersytet Szczeciński jest otwarty dla młodych badaczy. Wymiernym efektem jest projekt „Strefa Nauki”, dzięki któremu studenci poznają kulisy pracy na Uczelni. W poprzedniej edycji wzięło udział 80 uczestników, w kolejnej – prawie 300. Magdalena Koziara, organizatorka projektu, relacjonuje, że studenci zdobywali wiedzę i umiejętności przydatne w karierze naukowca, dowiedzieli się, od czego zacząć, mogli zbudować relację z doświadczonymi naukowcami i przekonać się, na czym polega praca badawcza. W ramach projektu odbyła się również Ogólnopolska Multidyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa, otwarta dla uczestników z Uniwersytetu Szczecińskiego oraz innych uczelni w Polsce. O wszystkich tych inicjatywach piszemy na kolejnych stronach.

W 2021 roku „Przegląd Uniwersytecki” obchodził 20. urodziny. Z tej okazji odświeżyliśmy szatę graficzną. Udostępniliśmy również magazyn w wersji elektronicznej, przystosowanej do czytania na urządzeniach mobilnych.

Krzysztof Flasiński

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI – pismo Uniwersytetu Szczecińskiego

• **Redaktor naczelny:** Krzysztof Flasiński • **Zdjęcia:** Filip Kacalski i inni • **Zdjęcie na okładce:** Fragment zdjęcia Krzywa, koło i proste równoległe autorstwa Agaty Pałamar ze Szczecina, nagrodzonego w XII Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym „Matematyka w obiektywie” • **Korekta:** Ewelina Piotrowska
• **Wydawca:** Uniwersytet Szczeciński • **Adres redakcji:** al. Piastów 40b, 71-065 Szczecin, bud. IV, pok. 412 • **Dołącz do nas:** facebook.com/PrzeglądUniwersytecki

Spis treści

Temat numeru

Finał Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie”	4
Wybrane prace nagrodzone i wyróżnione podczas XII Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie”	5
Matematyka jest wszędzie	9
Inauguracja działalności NiUS Radia, rozgłośni Uniwersytetu Szczecińskiego	15
Profesjonalne radio uniwersyteckie ma być szkołą pracy w mediach	17
„Strefa Nauki” – kolejna edycja za nami	20
Stawiamy na interakcję między tutorem a studentem	21

Sukcesy uniwersytetu

Pracownik Uniwersytetu Szczecińskiego stypendystą programu „Solidarni z Białorusią – Solidarni z naukowcami”	23
Doktorantka Szkoły Doktorskiej US w Zarządzie KR D	23
Naukowcy US we władzach Regionalnej Rady Ochrony Przyrody	23
Granty dla naukowców z Uniwersytetu Szczecińskiego	24
Publikacja dr Małgorzaty Wałęjko w prestiżowym wydawnictwie Bloomsbury	24
Ranking najbardziej wpływowych ludzi nauki	24
Uniwersytet Szczeciński z nagrodą prezesa NOT w Szczecinie	25
Współpraca US z Instytutem Archeologii i Etnologii PAN ...	25
Uniwersytet Szczeciński najbardziej produktoranką uczelnią w Polsce	25
Prof. Andrzej Witkowski członkiem PAN	25
Nagroda naukowa PAN dla dr hab. Justyny Nowotniak, prof. US	25
Promocje habilitacyjne i doktorskie na Uniwersytecie Szczecińskim	26

Przedstawiciel Uniwersytetu Szczecińskiego w Komitecie Standardów Rachunkowości	26
XXV Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku”	27
Nagrody Santander Universidades dla Uniwersytetu Szczecińskiego przyznane	27

Nauka i projekty

Religia w kulturze i społeczeństwie – pytania o trwanie i zmianę	28
Cmentarz Janowski we Lwowie w nowej odsłonie	30
Nowe możliwości informatyki w rachunkowości	30
Polsko-indonezyjskie badania okrzemek	30

Z życia uczelni

Uczciliśmy pamięć prof. Edwarda Włodarczyka, Rektora Seniora US	31
Uniwersytet Szczeciński i Okręgowy Inspektorat Pracy będą współpracować	32
Wsparcie psychologiczne dla licealistów i studentów	32
Nowe okazy minerałów w Muzeum Geologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego	33
Nagroda „Jantar” dla prof. Ingi Iwasiów	34
Spotkanie z Akademickimi Mistrzami Polski w piłce nożnej	34
Zachodniopomorska Dolina Wodorowa we współpracy z Uniwersytetem Szczecińskim	34
Pracownicy i studenci US poprowadzą warsztaty na Ińskim Lecie Filmowym	35
Wspólne działania US i organizacji turystycznej	35

Wydawnictwo Naukowe US

Nowości Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Szczecińskiego	36
---	----

Finał Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie”

W grudniu ubiegłego roku została rozstrzygnięta 12. edycja konkursu fotograficznego „Matematyka w obiektywie”. Tym razem do organizatorów wpłynęło ponad 12,5 tys. prac od autorów z całego świata. Organizatorem konkursu jest Uniwersytet Szczeciński.

Konkurs „Matematyka w obiektywie” jest częścią międzynarodowego projektu naukowo-dydaktycznego „Mathematics in Focus”. Pierwsza edycja odbyła się w roku 2010. Organizatorem przedsięwzięcia jest Uniwersytet Szczeciński i Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Pomysłodawcą i kierownikiem projektu jest dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. US. Projekt obejmuje konkurs fotograficzny, badania naukowe w obszarach dydaktyki matematyki i komparatystyki mediów, publikacje poznawcze i dydaktyczne, konferencje, wystawy, wykłady otwarte oraz warsztaty dla uczniów i nauczycieli.

– Konkurs jest naszą wizytówką, wizytówką Uniwersytetu otwartego – podkreślił Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, gratulując zwycięzcom. – Uczestnicy pokazali, że matematyka jest wszędzie wokół nas.

Organizatorzy od 2010 r. współpracują z samorządem województwa zachodniopomorskiego, a od 2020 r. również z samorządem mazowieckim. W 2019 r. międzynarodowy projekt „Matematyka w obiektywie” uzyskał I miejsce w kategorii Uniwersytecki

Projekt Naukowy w konkursie Laurów Uniwersyteckich, organizowanym przez Forum Uniwersytetów Polskich. Prace ocenia profesjonalne jury w składzie: prof. dr hab. Konrad Czerski, prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, dr hab. Mirosława Jarmołowicz, prof. AS, mgr Jerzy Kołodziejczyk, Janusz Piszczatowski ze Związku Polskich Artystów Fotografików, dr Sergiusz Sachno, prof. WSSiP, dr hab. Maciej Tanaś, prof. APS oraz dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS, prof. US (przewodnicząca).

– Celem projektu jest budowanie wspólnej płaszczyzny pomiędzy matematyką a sztuką fotografii, wspomaganie edukacji matematycznej, myślenia matematycznego, popularyzowanie wiedzy i kultury matematycznej – mówi przewodnicząca jury. – Konkurs jest bezpłatny i powszechny. Uczestnicy wysyłają zdjęcia, którym przypisują nazwy związane z matematyką. Idea konkursu opiera się na połączeniu obrazu z autorską informacją o nim. Nadanie tytułu zmienia kategorię pracy z fotografii, która przemawia wyłącznie obrazem na parę zdjęcie-tekst, która nadaje pracy sens poznawczy. Aby wziąć udział w konkursie należy zarejestrować się za pośrednictwem naszej strony internetowej i wysłać za pomocą formularza maksymalnie sześć zdjęć, wraz z tytułami i opisami.

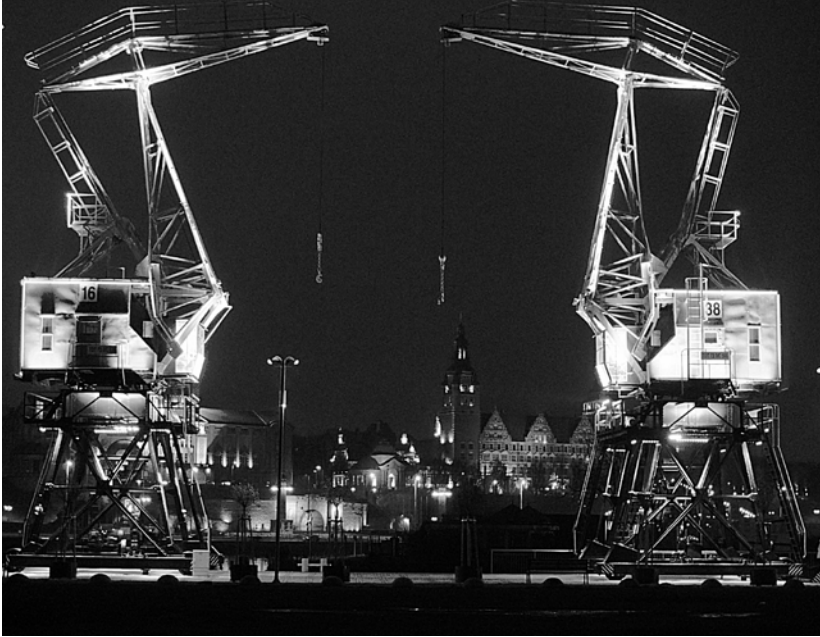
Kolejna, trzynasta edycja konkursu planowana jest we wrześniu tego roku. Szczegóły znajdują się na stronie internetowej „Matematyki w obiektywie” pod adresem www.mwo.usz.edu.pl.

kf

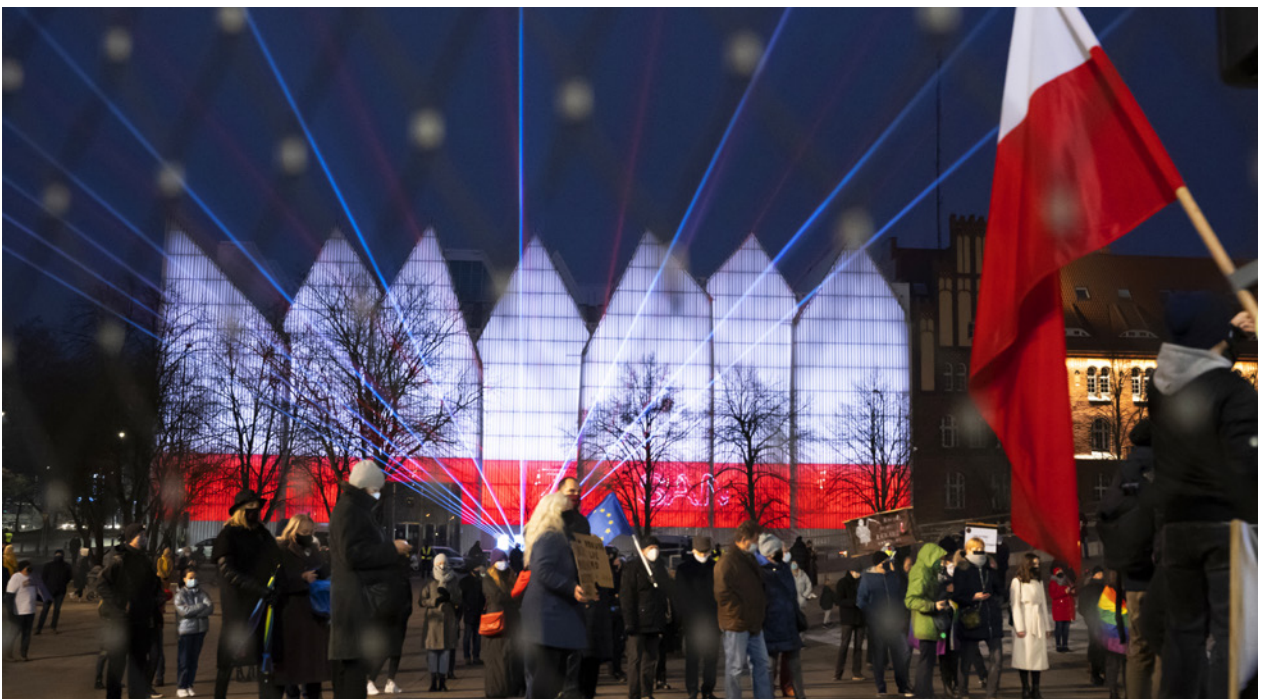
Fot. Małgorzata Makiewicz

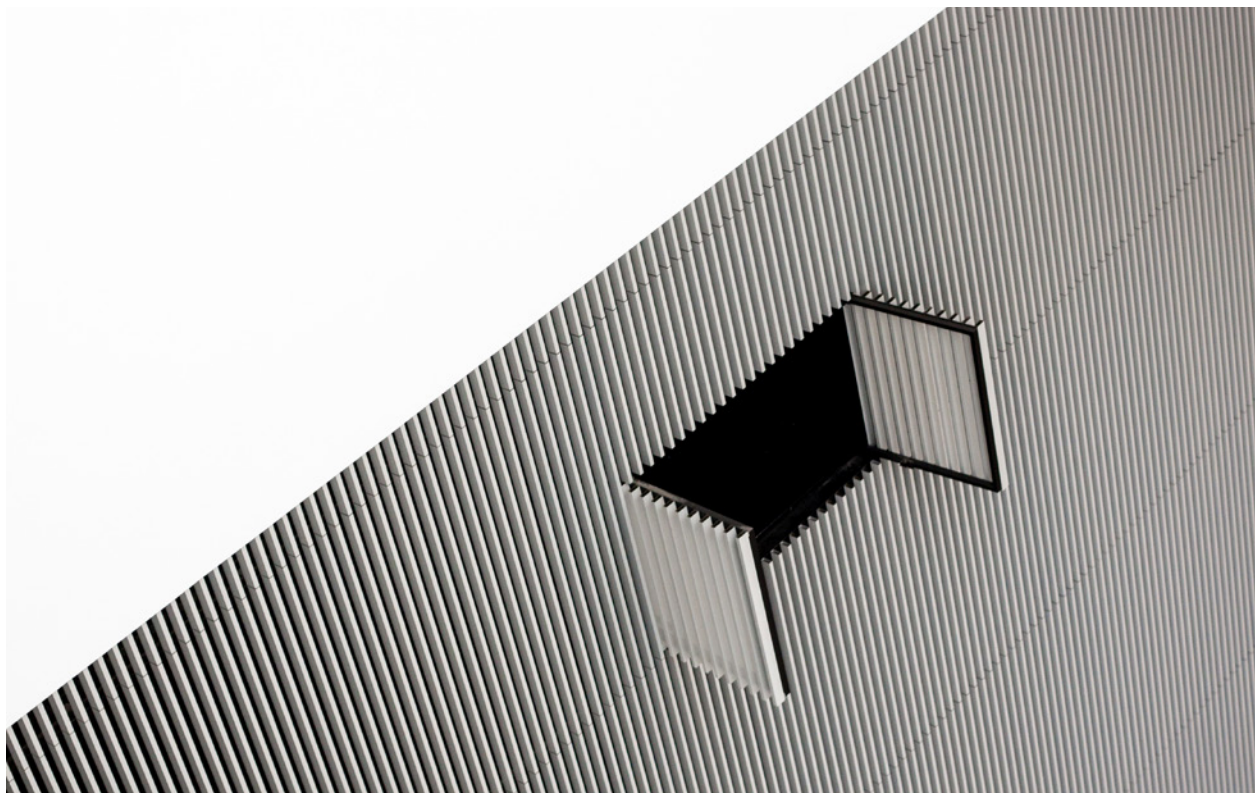
Wybrane prace nagrodzone i wyróżnione podczas XII Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie”

◀ *Figury przystające, Aleksander Mazur*

▼ *Pęk prostych i cięgi liczb, Łukasz Mozolewski*

▲ *Prostokąt wpisany w linie proste, Andrzej Krupiński*

▲ *Stara, ale jara Spirala Fibonacciego, Grzegorz Mikołajczyk*

▲ *Płaszczyzna podzielona, Monika Mazurek*

▲ *Circles on water*, Natalia Shcherbyna

Matematyka jest wszędzie

Rozmowa z dr hab. Małgorzatą Makiewicz, prof. US, organizatorką i przewodniczącą jury Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie”

Przegląd Uniwersytecki: To już dwunasty finał „Matematyki w obiektywie”.

Małgorzata Makiewicz: Pomysł zorganizowania konkursu przyszedł mi na myśl dwanaście lat temu, w Pobierowie, podczas konferencji dydaktyków matematyki „Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura”, którą organizuję na Uniwersytecie Szczecińskim od 2006 roku. To była pewnego rodzaju prowokacja. Chciałam zainteresować jak największą liczbę osób matematyką. Skłonić różne grupy wiekowe i zawodowe do otwarcia oczu i umysłów na matematykę, do dostrzeżenia jej piękna, powszechności oraz użyteczności. Okazało się, że konkurs zyskał ogromną popularność i w ciągu kilku lat rozwinął się w międzynarodowy projekt naukowo-dydaktyczny „Mathematics in Focus”. W jego ramach prowadzone są badania naukowe w zakresie nauczania matematyki, które dążą do rozwoju nowej koncepcji edukacyjnej, opartej na wykonywaniu i interpretowaniu fotografii. Projekt to dobry przykład popularyzowania wiedzy i kultury matematycznej oraz współpracy uczelni z tak zwanym otoczeniem społeczno-gospodarczym, czyli z jednostkami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami nauki, kultury i oświaty, firmami. Organizowane w ramach projektu wystawy, warsztaty, konferencje przyczyniają się do budowania wspólnej płaszczyzny pomiędzy matematyką a sztuką fotografii, łączą naukę z artystyczną aktywnością człowieka.

PU: Organizowanych jest wiele konkursów fotograficznych. Co sprawia, że „Matematyka w obiektywie” jest wyjątkowa?

MM: Powstanie konkursu miało zapewne związek z tym, że przez ponad dziesięć lat obok pracy na Uniwersytecie Szczecińskim również uczyłam matematyki i logiki w liceum ogólnokształcącym. Podczas pracy w szkole zauważyłam, że niektóre obiekty matematyczne wydają się uczniom tak odległe, że czasami wręcz niemożliwe do poznania bez zaangażowania zmysłów. Moi uczniowie uczyli się zatem krzywych stożkowych za pomocą cięcia lodów- rożków, stereometrii – budując ze słomek wielościany gwiaździste, a figur obrotowych – wykonując doświadczenia z mikserem lub kołem garncarskim. Wtedy zorganizowałam w szkole, o ile wiem jedyne takie w kraju, kółko matematyczno-fotograficzne i przygotowałam ciemnię. Razem z uczniami wywoływałam odbitki z negatywów wykonanych podczas zajęć. Najczęściej były to figury i ich cienie lub pojęcia abstrakcyjne, np. granica, symetria, nieskończoność. Z czasem tematyka coraz bardziej się rozwijała. Zorganizowałam nowe szkolne zajęcia dodatkowe – kółko fotografii cyfrowej w matematyce. **Edukacja matematyczna poprzez fotografię to mój pomysł na przełamanie kryzysu dydaktycznego**, o którym pisałam w raporcie dla Najwyższej Izby Kontroli w roku 2019¹. Dzisiejsza edukacja powinna

uwzględnić aktualne, współczesne potrzeby i możliwości ucznia i studenta. Nie jest dobrą drogą zakazywanie, lecz sensowne wykorzystywanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej w szkole. **„Matematykę w obiektywie” uważam za najtrudniejszy konkurs fotograficzny na świecie, gdyż uczestnicy fotografują to, co niewidoczne:** ciągłość, pochodną, ekstremum, punkt przecięcia czy zasadę szufladkową Dirichleta. Uczestnicy, chcąc uwidocznić takie pojęcia, trenują i prezentują swoją pomysłowość i wyobraźnię. Obiekty matematyczne mają charakter abstrakcyjny, ale droga do ich poznania najczęściej prowadzi przez zaangażowanie zmysłów. W pracy dydaktycznej często wykorzystuję obrazy i doświadczenia do wspomagania rozumowania uczniów i studentów. W pedagogice mówimy, że w celu wytworzenia reprezentacji symbolicznych, tak bliskich matematyce, stosujemy przedstawienia ikoniczne i enaktywne.

PU: Jedną z kluczowych ról może odgrywać tu komunikacja.

MM: Z dobrym poznaniem obiektów matematycznych wiąże się również problem porozumiewania się. **Matematykę można uznać za międzynarodowy język nauki.** Osoby, które zgłaszają problemy z matematyką często wskazują na kłopoty komunikacyjne: „ja wiem o co chodzi, ale nie umiem tego nazwać” albo „nauczyciel mówi w taki sposób, że w ogóle nie rozumiem, o co chodzi”. Dlatego ważne jest rozwijanie tak zwanego języka matematyki, moim zdaniem ważnego składnika kultury matematycznej człowieka. Uczestnicy zgłaszają na konkurs nie tylko fotografię, ale również przypisany jej tytuł. Dla wielu osób jest to najtrudniejsze zadanie. Pomysł zastosowania podwójnego kodowania (obraz, słowo) pozwala doskonale kształcić i rozwijać rozumienie matematycznych pojęć. Za pomocą metafor werbalnych, zawartych w tytułach zgłaszanych zdjęć, możemy poznać intencje, własne oryginalne interpretacje autorów. Na przykład, fotografia przedstawiająca trzy czerwone litery „C” zostaje zakodowana aktorskim tytułem „trzysta”, wskazującym na pomysłowość, dowcipność i przede wszystkim rozumienie przez autora zapisu rzymskiego liczb, a zdjęcie przedstawiające porcję sushi ujętą w pałeczki zachwyca pomysłowym tytułem *sushistycznie*, wskazującym na doskonałe wyczucie stycznej do okręgu.

PU: Osoby niezwiązane z matematyką na co dzień korzystają z tej dziedziny wiedzy, ale nie zawsze ją doceniają.

MM: Większość ludzi w ogóle nie zauważa matematyki, co nie przeszkadza im w systematycznym korzystaniu z dorobku tej dyscypliny. Na przykład pragniemy, aby wszyscy posługiwali się logiką. Nasze wypowiedzi zachowują sens, gdy poprawnie zastosujemy spójniki zdaniotwórcze, kwantyfikatory czy prawa de Morgana. Podkreślam – stosujemy, a nie recytujemy ich treść.

Fot. Artur Kubaś

Doskonale rozumie to dobry nauczyciel... języka polskiego. To prawdziwy partner dydaktyczny nauczyciela matematyki. Niezależnie od wykonywanego zawodu, wszyscy uczestniczymy w szyfrowaniu informacji, choćby podczas używania numeru PESEL, wpisywania pinu w bankomacie, terminalu płatniczym, telefonie czy stosowaniu zamków cyfrowych. Posługujemy się matematyką, interpretując dane przedstawione w formie wykresów, diagramów, zestawień czy zachwycając się grafiką opartą na krzywych Béziera czy samopodobieństwie użytych fraktali.

PU: Czyli bycie humanistą nie wyklucza zamiłowania do matematyki?

MM: Hans Freudenthal, holenderski matematyk znany jako twórca matematyki realistycznej, powiedział, że „ze wszystkich nauk humanistycznych matematyka jest najbardziej humanistyczna”. Niektórzy swoje braki z matematyki kamuflują słowami „ja tego nie rozumiem, bo mam duszę humanistyczną”. Dlaczego godzimy się na publiczne manifestowanie ignorancji wobec wiedzy mate-

matycznej? Uważam, że doskonale sprzeciwili się temu autorzy *Królowej bez Nobla*, pisząc: „humanista interesuje się człowiekiem jako istotą społeczną oraz jego dziełami. Czyż matematyka nie jest wytworem rozumu ludzkiego? Humanści okresu renesansu używali rezultaty matematyczne. Starożytni myśliciele (...) wcale nie byli gorsi. Naśladując swoich wielkich poprzedników prawdziwy humanista powinien mieć umysł wszechstronny, otwarty na wiedzę, gotowy na wyzwania”². Matematyka służy innym naukom. Jest więc dosyć dziwną „królową”, która nie rozkazuje, a rozdaje narzędzia swoim „poddanym”. Twierdzenia, konstrukcje, sposoby wnioskowania są bezcenne dla nauk humanistycznych i społecznych, medycznych, przyrodniczych, inżynierjno-technicznych. Mają również niezwykle znaczenie dla kultury oraz dla sztuki. Dlatego wspomniany przeze mnie wcześniej cykl konferencji interdyscyplinarnych, do udziału w których corocznie zapraszam zarówno matematyków, jak również artystów, architektów, inżynierów, lingwistów, fizjoterapeutów nosi tytuł nawiązujący do eseju Hammonda *Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura*³.

PU: W tym roku wpłynęło ponad 12,5 tysiąca prac. Czy konkurs zawsze cieszył się taką ogromną popularnością?

MM: Od pierwszej edycji zakładałam, że „Matematyka w obiektywie” będzie konkursem bezpłatnym i powszechnym. Początkowo było to przedsięwzięcie lokalne, skierowane właściwie tylko do mieszkańców Szczecina i województwa zachodniopomorskiego. Adresatami byli przede wszystkim uczniowie. Szybko jednak konkurs z regionalnego zmienił się w ogólnopolski, a potem ogólnosiwiatowy. Podczas pierwszej edycji – ku ogromnej radości organizatorów (dwóch studenckich kół naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego: Młodych Dydaktyków Matematyki i Koła Kultury Matematycznej) – na konkurs wpłynęło czterysta zdjęć. Wtedy wydawało się, że to bardzo dużo. W roku 2011 było ich już 600, potem 1200, a w roku 2019 liczba zgłoszeń wzrosła 40-krotnie w stosunku do pierwszej edycji. Najwięcej zgłoszeń mieliśmy rok przed pandemią. Uczestnicy przesłali wtedy około szesnastu tysięcy fotografii. O popularności konkursu nie świadczą jedynie wskaźniki liczbowe. Fakt, że startują zarówno dzieci przedszkolne, uczniowie wszystkich typów i poziomów szkół, studenci osoby dorosłe o różnych zainteresowaniach zawodowych, emeryci świadczą o powszechnym zasięgu „Matematyki w obiektywie”. Otrzymujemy prace z Pekinu, Berlina czy Moskwy oraz z maleńkich miejscowości w Polsce, o których istnieniu wcześniej nawet nie wiedziałam. Startują zawodowi fotograficy i amatorzy – każdy, kto zechce z innymi podzielić się swoim kadrem na matematykę.

PU: Czy rośnie również poziom i różnorodność tematyczna przesyłanych prac?

MM: Poznawczy i estetyczny rozwój konkursu jest niezaprzeczalny. Nadsyłane zdjęcia dotyczą zarówno eksploatowanych w poprzednich latach pojęć matematycznych (najbardziej popularne są fraktale, ciągi Fibonacciego, nieskończoność i symetria), jak i nowych. Przykładowo, w tym roku pojawiły się nowe tematy: *Jedynka trygonometryczna* autorstwa Hanny Żelichowskiej, *Jednostka urojona* Iwony Bandzarewicz czy *Paradoks Barbiera* zgłoszony przez Waldemara Szymczaka. Autorzy starają się coraz lepiej przygotować pliki, zachwycają nas pomysłowością oraz stosowaniem różnorodnych technik fotograficznych. Podczas dwunastu edycji konkursu odnotowaliśmy zdjęcia mikroskopowe, makrofotografie, zdjęcia wykonane z dużych odległości, zdjęcia satelitarne, podwodne oraz wykonane aparatem znajdującym się na jadącym motocyklu czy dronie. Od jakiegoś czasu pojawiają się również fotografie otworkowe. Uczestnicy często posługują się techniką długiej ekspozycji. Ta technika została perfekcyjnie wykorzystana przez autorów do ilustrowania figur przestrzennych, na przykład *Sfera światłem malowana* Agaty Hasulak, paraboli – *Trajektorja Paraboliczna* Tobiasza Batora czy cyklloid – *Cyclists on cycloids*, którą wykonał Bruno Stangret.

PU: Ale wciąż liczy się głównie pomysłowość?

MM: Chciałabym podkreślić, że nie sprzęt odgrywa największą rolę podczas przygotowania fotografii na konkurs. Do jury zaprosiłam wybitnych specjalistów z zakresu matematyki, fizyki,

mediów, pedagogiki i rzecz jasna z fotografii. Przy wyborze najlepszych zdjęć kierujemy się nie tylko jakością zdjęcia, ale przede wszystkim oryginalnością pomysłu i jego realizacją. Nie raz wygrywają fotografie wykonane telefonem komórkowym. Przykładowo, fotografia $1+1+1=5$ czyli *optyka na wakacjach*, którą zgłosił Mieszko Lewandowski uzyskała w roku 2017 pierwsze miejsce w grupie młodzieżowej. Została ona wykonana telefonem. Artur Magdziarz, laureat pierwszego miejsca tej samej edycji „Matematyki w obiektywie” w grupie dorosłych, podczas uroczystego podsumowania konkursu podkreślił, że to nie aparat fotografuje, ale oko i umysł człowieka. Zgadzam się z tymi słowami. Każdy uczestnik konkursu fotografią eksterioryzuje swoją wiedzę. Zastanawia się, w jaki sposób pokazać innym to, co wie lub to, jak wyobraża sobie matematyczny obiekt. Szczególnie cieszy mnie to, że coraz częściej pojawiają się fotografie wymagające od odbiorców pewnego wysiłku intelektualnego. Dotyczą one bowiem zaawansowanych pojęć matematycznych lub przedstawiają odległą metaforę.

PU: Mogłaby Pani podać przykład takiej fotografii?

MM: Zdjęcie *Jesienna przestrzeń Hausdorffa* autorstwa Piotra Górniego to doskonały przykład popularyzacji tak zwanej matematyki wyższej. Fotografia przedstawia dwa liście otoczone rozłącznymi pierścieniami w barwach jesieni. Symbolicznie zilustrowana jest własność przestrzeni, o której nie mówi się w szkole średniej, uczą się o tym studenci. Zdjęć, których tytuły zadziwiają odległą metaforą, mam w pamięci sporo: sznur na bieliznę z równoodległymi klamerkami jako *Oś liczbowa*, podpierająca się w jednym punkcie dłonią łyżwiarka zataczająca krąg na lodzie jako *Cyrkiel* czy *Kąt ostry* pokazany krawieckimi nożycami.

PU: Studenci matematyki często pojawiają się wśród autorów zdjęć?

MM: Nie tylko studenci i nie tylko matematyki. Otrzymujemy prace również od studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, ekonomii, medycyny, sztuk pięknych i nauk inżynierskich. W konkursie biorą udział również doktoranci i zawodowi matematycy. Przypominam sobie prace trzech profesorów matematyki. Prof. Peter Schreiber przysłał na konkurs fotografię intarsji z kościoła w Weronie, przedstawiającą iluzję matematycznych modeli przestrzennych. Prof. Mirosław Majewski na zdjęciu przedstawił fragment ozdobnego płotu pewnego domu w Abu Dhabi. Autor zwrócił uwagę na ornament, który został skonstruowany w oparciu na dwunastokąt foremny, gwiazdę i rozetę z dwunastoma płatkami; uchwycił też idealne wycucie proporcji kompozycji. Prof. Werner Schmidt sfotografował, zamieszczoną na drzwiach jednej z berlińskich bibliotek, metaloplastykę, która ukazuje dowód twierdzenia Pitagorasa, pochodzący z wydanych 300 lat p.n.e. *Elementów* Euklidesa.

PU: Jednak nagrody otrzymują również fotografie ilustrujące mniej zaawansowane pojęcia matematyczne?

MM: Corocznie przyznawane są nagrody i wyróżnienia w dwóch grupach wiekowych: dorosłych i młodzieży. Zazwyczaj fotografie dziecięce i młodzieżowe ilustrują podstawowe obiekty geo-

metryczne. Często jednak użyte przez młodych autorów w tytule metafory są bardzo oryginalne. Przykładem takiej fotografii może być zdjęcie *Proste skośne*, wykonane przez Agnieszkę Horbach, które zajęło trzecie miejsce w pierwszej edycji konkursu w 2010 r. Fotografia przedstawia rzędy marchwi i ramię opryskiwacza nad nimi. Urządzenie musi być ponad roślinami, bo gdyby ich dotykało, oprysk okazałby się szkodliwy dla marchwi. Jest to doskonała ilustracja skośnych w przestrzeni. Dostrzeżenie tej zależności przez autorkę uważam za genialne i jednocześnie proste. Dlatego uwielbiam to zdjęcie. Pamiętam pracę autorstwa Jana Łachnińskiego, która uzyskała wyróżnienie rok później. Przedstawiała ona kobiałki wypełnione jesiennymi grzybami, a opis tego zdjęcia był następujący: „Suma zbiorów równa się wysiłek mamy plus wysiłek taty plus wysiłek syna”. To ciekawe zdjęcie, pokazujące podwójne znaczenie określenia zbiorów – jako czynności zbierania grzybów i pojęcia z teorii mnogości. Wśród uczestników konkursu są nasi wierni sympatycy, którzy startują wielokrotnie. Na przykład Jakub Przybyła, który w dwóch latach uzyskał wyróżnienie w grupie młodzieżowej za *Prawdopodobieństwo złowienia* w 2014 r. i za *Dzielenie o wschodzie słońca* w 2017 r., został w 2019 r. laureatem pierwszego miejsca w grupie dorosłych za *Zimowe stożki*.

PU: Autorzy potrafią swoimi skojarzeniami zaskoczyć nawet zawodowych matematyków?

MM: I to dość często. Jest wiele takich zdjęć, które wywarły na jurorach ogromne wrażenie. Artystyczna wizja pojęcia matematycznego jest zawsze wyjątkowa i nieprzewidywalna. Została mi w pamięci fotografia, która w 2016 roku zajęła drugie miejsce w kategorii młodzieżowej. Czarno-białe zdjęcie przedstawiało płatek śniegu w powiększeniu. O przyznaniu nagrody w kategorii, w której konkurowało kilkanaście tysięcy prac zadecydowała jedna litera w tytule. Autor nazwał fotografię *Zima nas Kocha*. Duża litera „K” nawiązuje do postaci Helge von Kocha, szwedzkiego matematyka, uznawanego za twórcę fraktali. Płatek śniegu wygląda właśnie, jak jeden z nich. Jurorzy byli zaskoczeni tym, jak autor połączył wiedzę matematyczną z artystycznym ujęciem. Pamiętam, jak długo zastanawialiśmy się z jurorami, dlaczego zdjęcie przedstawiające zachód słońca nad Bałtykiem ma taki dziwny tytuł: *15/50/00*. Czuliśmy ogromną satysfakcję, kiedy rozwiązaliśmy tę łamigłówkę, bo zauważyliśmy mewę, na którą początkowo nie zwróciliśmy uwagi, mimo że była na pierwszym planie. Skrzydła ptaka były ustawione w taki sposób, jak wskazówki zegara dokładnie o godzinie 15:50. Zasadę znaną z logiki zilustrował autor zdjęcia *Podwójne przeczenie*. Obraz przedstawiał znak stopu i włączone czerwone światło. To dość przewrotna fotografia, bo pokazuje niezgodność między logiczną zasadą, wedle której negacja negacji daje potwierdzenie, a z drugiej strony – z przepisami ruchu drogowego. Uczymy się też nowych rzeczy spoza matematyki. Dzięki prześlicznemu, czarno-białemu zdjęciu *Przyrodnicze wahadła matematyczne* dowiedziałam się na przykład, jaki wspaniały fraktal tworzy zwykły kwiatostan marchwi.

PU: Czy oprócz tytułów uczestnicy mają szansę na dłuższe wytłumaczenie znaczenia swoich fotografii?

MM: Do każdego zdjęcia można dołączyć dłuższy opis i wielu uczestników z tej możliwości korzysta. Jest to tak popularne, że utworzyliśmy specjalną kategorię: fotografie z opisem matematycznym. Wyboru najlepszej wypowiedzi, kierując się jej oryginalnością i poprawnością matematyczną, dokonuje zaproszony przez jurorów do współpracy prezes Polskiego Towarzystwa Matematycznego. W tym roku prof. Jacek Miękiśz wybrał fotografię uczennicy Natalii Kalinowskiej *Matematyczne przygody nad wodą*, opisaną przez autorkę słowami: „Przykład pięknej symetrii. Tafla wody stanowi idealny model płaszczyzny symetrii odbiciowej. Środowisko wodne umożliwia bystremu obserwatorowi zauważenie wielu innych zjawisk z symetrią w tle. Na przykład skrzydła ptaka ustawione są jak wskazówki zegara. Fale na wodzie układają się równolegle względem siebie. Czy to transformata Fouriera? Przyroda potrafi być wspaniała i nieoczekiwana. Jednak czasami trzeba cierpliwości z aparatem, by sfotografować ten matematyczno-przyrodniczy taniec ptaka na wodzie w białoostockim parku”.

Finalistka otrzymała w nagrodę voucher turystyczny od szczyńskiego Biura Podróży Britas.

PU: Czy można obejrzeć nagrodzone zdjęcia?

MM: Oczywiście. Corocznie przygotowujemy liczne wystawy, publikujemy książki i kalendarze „Matematyki w obiektywie”, zawierające prace finalistów. Przekazujemy je nieodpłatnie partnerom konkursu. Podczas pandemii organizowanie wystaw było utrudnione, ale największe i najbardziej spektakularne wystawy roku 2021 pokazaliśmy w Galerii JM Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, Galerii Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, w Hotelu Andel’s w Łodzi oraz w Muzeum Fabryki Łódzkiej Manufaktury. Prace można było oglądać również w Centrum Doskonalenia Nauczycieli we Włocławku, w IX Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie i wielu innych miejscach. Wszystkich, którzy nie mogli uczestniczyć w pokazach fotografii, zapraszam do wirtualnej galerii finalistów konkursu, która prowadzona jest od 12 lat na stronie www.mwo.usz.edu.pl.

PU: Czy prywatnie zajmuje się Pani fotografią?

MM: Wszyscy fotografujemy. Uwieczniamy obrazy, które przypominają nam ważne wydarzenia w naszym życiu. Malujemy światłem to, co ważne, piękne, co chcemy zatrzymać, zarchiwizować. Często za pomocą sieci dzielimy się fotkami z bliskimi, przesyłając nie tylko obraz, ale również własne odczucia, marzenia, emocje. Osobiście zachwycał się na przykład wnętrzem kwiatu magnolii, kroplą deszczu na szybie samochodu czy odbiciem oryginalnej architektury w łyżeczce od kawy... Często fotografuję to, co nieoczywiste, zagadkowe. Fotografia nie tylko pokazuje obserwowaną rzeczywistość, ale również sprawia, że chętniej zadajemy pytania, również matematyczne: Dlaczego cień kuli ma kształt elipsy? Czy tafla jeziora jest płaszczyzną symetrii? Czy gałązka miłorzębu dobrze ilustruje fraktal? Obsługi aparatu i fascynacji fotografią nauczyła mnie moja mama, kiedy byłam dzieckiem. Lubię fotografować i lubię „czytać” zdjęcia. Sądzę, że przygoda z fotografią, którą rozpoczęłam jeszcze w rodzinnym

domu, sprawia, że w specyficzny sposób rejestruję obrazy. To one zazwyczaj wywołują moje zadziwienie i zachęcają do postawienia problemu. A stąd już tylko krok do wiedzy.

PU: Fotografia prowadzi do wiedzy?

MM: Niektórym matematyka kojarzy się wyłącznie z rachunkami i wzorami. Ale matematyka to coś więcej. To ważny składnik kultury człowieka, który był budowany przez wieki na fundamentach wiedzy antycznej. Przecież nikt z nas w dorosłym życiu nie jest rozliczany z tego, czy zna jakieś wzory, reguły i definicje i czy potrafi rozwiązać układ równań. Życie rozlicza nas z tego, czy potrafimy zrozumieć tekst, z tego czy poddamy się manipulacjom słownym lub graficznym, czy rozumiemy prognozy i analizy, czy potrafimy zinterpretować dane. W dorosłym życiu liczy się również umiejętność stawiania pytań oraz poszukiwania na nie odpowiedzi. Fotografia pochodzi ze świata sztuki, ale daje możliwość przybliżenia się człowieka do świątyni nauki. Jeżeli za pomocą aparatu fotograficznego zostaną utrwalone reprezentacje abstrakcyjnych pojęć matematycznych, to pojawia się możliwość pokazania drugiemu człowiekowi swojego sposobu widzenia. Okazuje się, że piękne zdjęcie lub zabawna metafora w jego tytule stanowić może klucz do umysłu drugiego człowieka, umysłu, który był do tej pory zamknięty na matematykę.

PU: Czy nauczyciele matematyki są otwarci na taką edukację?

MM: Podczas kolejnych edycji konkursu poznałam wielu wspaniałych nauczycieli, którzy bardzo się starają, aby za pomocą fotografii zachęcić uczniów do poznawania matematyki. Nauczycieli, którzy szczególnie aktywnie pomagają innym w zakładaniu kont, logowaniu, wykonaniu, podpisywaniu i opisywaniu zdjęć, nagradzamy przyznając im tytuł „Ambasadora Matematyki w obiektywie”. W tym roku tytuł uzyskało ponad 130 nauczycieli z całej Polski.

PU: Wspomniała Pani wcześniej o fotoedukacji. Przygotowała Pani własną koncepcję dydaktyczną, która ma pomóc uczniom zrozumieć matematykę?

MM: Matematyka jest przepiękną dyscypliną, która rozwija umysł człowieka. Podczas wielu lat organizowania konkursu spostrzegłam, że połączenie jej z fotografią ma ogromne zastosowanie dydaktyczne. Pozwala nie tylko zilustrować pojęcie, ale również rozwija wyobraźnię, twórczość oraz tak zwaną elegancję myślenia, poza tym kształci język i sprawność matematyczną. Eksperymentalnie potwierdziłam pozytywny wpływ fotoedukacji na rozwój kultury matematycznej ucznia. Fotoedukacja obejmuje samodzielne wykonywanie zdjęć i ukazywanie innym osobom swojego pomysłu na reprezentację matematyczną, ale również interpretowanie cudzych fotografii i odnajdywanie w nich aspektów matematycznych – tak, jakby to były łamigłówki.

PU: Tak powinny wyglądać szkolne podręczniki?

MM: Gdy czytamy podręcznik do matematyki, to możemy odnieść wrażenie, że jest on kierowany do specjalistów. Czy uczeń ma zdobywać wiedzę głównie przez wykład, twierdzenia i dowody? Przecież w klasie szkolnej mamy obok przyszłych inżynierów również ekonomistów, lekarzy, artystów; zarówno intelektualistów, jak i pragmatyków, badaczy i estetyków. Ci ostatni najlepiej się uczą, gdy widzą i słyszą coś pięknego. Dla nich nawet sposób wypowiedzania się i akcentowania będzie bardzo istotny. Pragmatycy chętnie uczą się tego, co może przydać się w życiu, dla nich możliwość zastosowania wiedzy w praktyce jest szczególnie ważna. Młodzi badacze, aby zrozumieć pojęcie czy prawidłowość muszą zrobić coś samodzielnie, na przykład zgiąć wycięty z papieru trójkąt wzdłuż dwusiecznych kątów i utworzyć środek okręgu wpisanego, narysować trójkąt sferyczny na pomarańczy, czy doświadczalnie sprawdzić identyczność cienia oświetlonego latarką walca i prostopadłościanu. Koncepcja dydaktyczna zwana fotoedukacją przybliży abstrakcyjne obiekty matematyczne ich widzialnymi reprezentacjami. Fotografie są wykonywane i nazywane przez jednych uczniów, a przez innych odczytywane i interpretowane. Uważam, że gdyby podręczniki szkolne były bogato ilustrowane fotografiami poznawczymi, takimi jak te, które trafiają na nasz kon-

dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. APS, prof. US Instytut Matematyki US

Absolwentka Uniwersytetu Szczecińskiego, mgr matematyki, dr nauk humanistycznych, dr hab. nauk społecznych w zakresie pedagogiki. Obecnie pełni funkcję kierownika Katedry Pedagogiki Małego Dziecka Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz profesora w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Szczecińskiego. Uzyskała II stopień specjalizacji nauczycielskiej i tytuł nauczyciela dyplomowanego. Pełni funkcję eksperta MEiN w zakresie awansu zawodowego nauczycieli. Jest członkiem Zarządu Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego oraz Zarządu Głównego PTM. Zorganizowała cykl 15 ogólnopolskich konferencji naukowych pod hasłem „Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura”. Od roku 2010 kieruje Międzynarodowym Projektem Naukowo-Dydaktycznym Mathematics in Focus. Jest finalistką 16. edycji konkursu Popularyzator Nauki organizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i portal Nauka w Polsce. Autorka 7 książek i ponad 90 artykułów, redaktorka 3 monografii wieloautorskich. Ważniejsze ostatnie publikacje: *Rozważania o dwóch strategiach badawczych pedagogiki. Indukcyjny i dedukcyjny tok wnioskowania na przykładzie badań z zakresu kultury medialnej nastolatków, 2021; Fotografia dla kształtowania kultury matematycznej ucznia, 2020; Uczeń schwyty w sieć, 2020; Math & Art. Enactive representations in action in mathematical education – research in action, 2019.* Zainteresowania badawcze: dydaktyka matematyki, kultura matematyczna, twórczość, uzdolnienia i zainteresowania matematyczne, fotoedukacja, propedeutyka edukacji matematycznej dziecka.

kurs, nauka byłaby bardziej przyjazna i przede wszystkim bardziej praktyczna. Nie chodzi tu tylko o stronę estetyczną, nie chodzi o ładne obrazki, ale o zdjęcia pokazujące prawidłowości, procesy, zjawiska, pojęcia czy własności obiektów matematycznych. Sukcesem „Matematyki w obiektywie” jest między innymi to, że od kilku lat Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro na okładkach wszystkich podręczników i zbiorów zadań do matematyki na poziomie ponadpodstawowym zamieszcza fotografie wykonane przez naszych finalistów. Uczestnicy konkursu i ich koledzy uczą się z książek, których, w pewnym sensie, są współautorami.

PU: Jakie ma Pani plany związane z przyszłością konkursu?

MM: Zaczyna się nowy rok, a już mam dwa nowe pomysły i poważne zadania. Pierwsze związane jest z zaproszeniem do przygotowania wystawy w prestiżowej Galerii Związku Polskich Artystów Fotografików w Warszawie. To ogromne wyróżnienie, dlatego zamierzam przygotować najciekawsze prace z dwunastu lat konkursu. Wyboru fotografii dokona zespół jurorów. W ubiegłym roku zaprezentowano przekrojową wystawę 11-lecia „Matematyki w obiektywie” w nowej siedzibie naszego stałego partnera – Fundacji mBanku. Drugie zadanie związane jest z uzyskaniem grantu Ministerstwa Edukacji i Nauki na dydaktyczne wsparcie ambasadorów projektu. Projekt „Fotodukacja – matematyczny konkurs fotograficzny z programem ambasadorskim” będzie realizowany w tym roku. Opracujemy i prześlemy nauczycielom konkretne narzędzia dydaktyczne które opierać się będą na dorobku dydaktycznym „Matematyki

w obiektywie”. Na bazie fotografii konkursowych przygotowujemy materiały edukacyjne, które trafią w pierwszej kolejności do szkół, które uzyskały certyfikat ambasadora „Matematyki w obiektywie”, a w następnej kolejności, do innych szkół oraz do sieci kin Helios, z którą współpracujemy od wielu lat. „Matematyka w obiektywie” przetrwała próbę czasu, pandemię i w dalszym ciągu rozwija się nie tylko dzięki temu, że przed laty wpadłam na dobry pomysł. To konsekwencja działań i pomocy wielu osób oraz instytucji, które przyczyniły się do tak bogatego dorobku projektu. Chciałabym serdecznie podziękować za wsparcie oraz przychyłność władzom obu uczelni: JM Rektorowi Uniwersytetu Szczecińskiego prof. dr. hab. Waldemarowi Tarczyńskiemu oraz JM Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej dr hab. Barbarze Marcinkowskiej, prof. APS oraz wszystkim osobom, które zaangażowały się w zadania projektu. Dziękuję partnerom i sponsorom Matematyki w obiektywie, w szczególności Zarządowi Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A, który ufundował główne nagrody w XII edycji konkursu.

Rozmawiał Krzysztof Flasiński

1. <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/matematyka-do-poprawy.html>.
2. K. Ciesielski, Z. Pogoda, *Królowa bez Nobla. Rozmowy o matematyce*, Demart, Warszawa 2013, s. 48.
3. A.L. Hammond *Matematyka – nasza niedostrzegalna kultura*, w: L.A. Steen (red.), *Matematyka współczesna. Dwanaście esejów*, WNT, Warszawa 1983.

Partnerzy Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie”

Inauguracja działalności NiUS Radia, rozgłośni Uniwersytetu Szczecińskiego

W grudniu w budynku Uniwersytetu Szczecińskiego przy ulicy Cukrowej oficjalnie rozpoczęło działalność NiUS Radio, którego redakcję tworzą studenci i pracownicy Uczelni. Stacji można słuchać na stronie internetowej www.niusradio.pl.

6 grudnia 2021 roku, w Mikołajki, oficjalnie zainaugurowano działalność NiUS Radia. W ciągu pierwszego miesiąca działalności zespół przygotował 120 informacji, 40 podcastów, 10 audycji autorskich, kilkanaście serwisów informacyjnych w języku polskim i rosyjskim oraz opublikował 300 fotografii. Wyprodukował też 100 godzin programu na żywo.

Integralnym elementem rozgłośni jest nowoczesny, profesjonalny i skoncentrowany na życiu Uczelni portal www.niusradio.pl.

– To prezent od Uniwersytetu Szczecińskiego dla całej społeczności uniwersyteckiej, ale i dla mieszkańców naszego miasta, naszego regionu, wszystkich, którzy będą tego radia słuchać. Będą oni mogli lepiej poznać uniwersytet, zobaczyć, do czego dążymy – mówił podczas inauguracji rozgłośni prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US.

Goście uroczystości podkreślali, że nowe radio ma łączyć, komunikować i opowiadać o tym, jaki jest Uniwersytet.

– Chcemy być obecni w państwach domach, w państwach wyobraźni i myślach. Uniwersytet Szczeciński jest uczelnią otwartą, przyjazną i nowoczesną, i takie też ma być nasze radio – zaznaczył prof. dr hab. Andrzej Skrendo, Prorektor ds. Nauki.

Rozgłośnia jest skierowana do mieszkańców regionu, przede wszystkim – do całej społeczności akademickiej. Będzie można usłyszeć tu zarówno studentów, jak i wykładowców.

– Każdy z nas ma swoje zainteresowania, każdy ma swój dorobek, swoją przeszłość, swoją historię i wspinał się czasami usłyszeć, że jest ktoś inny, kto podziela nasze pasje. Zachęcam do współpracy z NiUS Radiem, ponieważ zawsze podkreślam, że najczęściej dla pracownika Uczelni może zrobić inny pracownik – powiedziała dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US, Prorektor ds. Organizacji.

Władze uczelni wystąpiły do studentów z apelem i zachętą do współpracy z rozgłośnią.

– Macie narzędzie, które pozwoli wam rozwijać pasje i marzenia. Możecie zapraszać osoby, które was inspirują, mówić o tych, którzy są dla was ciekawi, a przede wszystkim mówić o sobie i pokazywać tematy, które was nurtują – podkreślała dr hab. Katarzyna Kotarska, prof. US, Prorektor ds. Studenckich.

Otwarcie NiUS Radia wraz z portalem internetowym to pierwsze duże przedsięwzięcie Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności US.

– Piszemy dziś nowy rozdział historii naszej Uczelni. Olbrzymie zainteresowanie, z jakim spotkała się ta inicjatywa, to dowód, że rozgłośnia jest niezwykle potrzebna i ma do odegrania istotną rolę. Obiecuję, że tak się stanie – mówił dr Konrad Wojtyła, pełnomocnik Rektora US ds. utworzenia i zarządzania CEMiI. – Naszych relacji z zawodowymi rozgłościami nie postrzegamy jako konkurencji. Wzajemnie sobie kibicujemy.

kf

■ Relację z wydarzenia można obejrzeć na kanale Uniwersytetu Szczecińskiego w serwisie YouTube pod adresem www.youtube.com/user/UniwersytetUS.

Zdaniem studentów:

Filip Sejbuk

Student diagnostyki sportowej na US

Mimo że mój kierunek studiów na Wydziale Kultury Fizycznej i Zdrowia nie jest jakoś szczególnie związany z pracą w radiu, to zdecydowałem się podjąć to wyzwanie i współtworzyć nową rozgłośnię naszej Uczelni, ponieważ chcę rozwijać się na każdej płaszczyźnie. Wierzę, że sport jest bardzo popularnym tematem wśród słuchaczy radia i robię wszystko, aby dostarczyć odbiorcom informacje i publicystykę na jak najwyższym poziomie. W radiu tworzę podcast „Piłka w Grze”, w którym rozmawiam z ludźmi, którzy na sporcie zjedli zęby. Cały zespół NiUS Radia wspina się ze sobą dogaduje, panuje między nami świetna atmosfera i wzajemnie napędzamy się do jeszcze lepszej pracy.

Nadia Spitsyna

Studentka III roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej na US

Trafiłam do redakcji dzięki koleżance z roku, która zabrała mnie ze sobą na pierwsze spotkanie z doktorem Konradem Wojtyłą. To on zachęcił nas, aby dołączyć do zespołu. Ja rysuję ilustracje do felietonów i nagrywam wiadomości w języku rosyjskim. Studiuję dziennikarstwo, więc wcześniej na pewno myślałam o karierze w tym zawodzie. Raczej nie wiąże swojej przyszłej pracy z radiem, chociaż może to się kiedyś zmienić. Tym bardziej, że teraz mam okazję więcej czasu spędzać przed mikrofonem niż nad rysunkami. Mamy bardzo miłą, wręcz rodzinną, atmosferę w zespole. Wiemy, że pani Paulina Zaremba zawsze pomoże i będzie obok, a dr Konrad Wojtyła zmotywuje i w nas uwierzy. Nauczyłam się nie bać trudności i zawsze próbować czegoś nowego, wraz z nabywanym doświadczeniem strach i stres mija. Najbardziej mi się podoba zgrany zespół i możliwości, które były, są i będą przed nami.

Joanna Oleba

Studentka III roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej na US

Gdy dowiedziałam się o powstaniu NiUS Radia, przyszedłam na pierwsze spotkanie z dr. Konradem Wojtyłą. Było tam więcej osób z naszego roku i wszyscy postanowiliśmy zostać na dłużej. Z dwoma koleżankami szybko zdecydowałyśmy, że chcemy pracować razem w grupie. Ja czytam i nagrywam felietony napisane przez koleżankę z zespołu, a trzecia z nas przygotowuje do nich grafiki. Już wcześniej myślałam o karierze w zawodzie dziennikarza lub, ogólniej mówiąc, o pracy w branży medialnej. Nie zastanawiałam się jeszcze, czy chciałabym pracować w radiu po studiach. Doktor Konrad Wojtyła i pani Paulina Zaremba zapewniają nam pełną opiekę merytoryczną. W ciągu kilku miesięcy nauczyłam się pracować głosem. Widzę ogromną różnicę między materiałami, które nagrywałam na początku, a tymi, które publikujemy teraz. Na pewno czuję się o wiele pewniej przed mikrofonem. Najbardziej mi się podoba, że to praktyka zawodowa, która na pewno pomoże mi znaleźć pracę po studiach. Dzięki pracy zespołowej nauczyłam się w praktyce, na czym polega wykonywanie projektów grupowych w prawdziwym życiu, a nie w teorii. Myślę, że to doświadczenie będzie procentować w przyszłości.

Profesjonalne radio uniwersyteckie ma być szkołą pracy w mediach

Rozmowa z dr. Konradem Wojtyłą, szefem NiUS Radia – rozgłośni Uniwersytetu Szczecińskiego i portalu www.niusradio.pl

Przegląd Uniwersytecki: Uroczyste otworzyliście Państwo NiUS Radio 6 grudnia.

Konrad Wojtyła: To oficjalna inauguracja, a data nie była przypadkowa. Zrobiliśmy sobie i wszystkim prezent. Wcześniej oczywiście zapraszaliśmy studentów do współpracy, budowaliśmy zespół, nagrywaliśmy i emitowaliśmy pierwsze podcasty. Tworzyliśmy profesjonalny portal internetowy, dodając kolejne komponenty i zakładki. Zaczęliśmy z wysokiego C. Na tych, którzy odwiedzili naszą stronę internetową 6 grudnia, czekał pakiet ciekawych informacji i 20 audycji do wysłuchania. Niektórzy ze zdziwieniem odkrywali, jak wiele materiału udało nam się w krótkim czasie przygotować.

PU: NiUS Radio nadaje również na żywo.

KW: Tak, na naszej stronie jest odtwarzacz, który pozwala słuchać radia za pośrednictwem internetu. Program na żywo nadajemy w dwóch pasmach: porannym – między godziną 8 a 10 oraz popołudniowym – od godziny 14 do 16. Oferujemy dobrą muzykę, świetnych prowadzących, a także serwisy informacyjne w języku polskim, angielskim oraz rosyjskim. Proszę zauważyć, że trójjęzycznych wiadomości nie ma w Szczecinie nikt poza naszym Uniwersytetem. Codziennie zapraszamy też interesujących gości.

PU: Jaki był cel, który postawił sobie na początku zespół radia?

KW: Przede wszystkim stworzyć profesjonalne radio odpowiadające potencjałowi i randze największej uczelni na Pomorzu Zachodnim. Radio tworzone z pasją, zarządzane w sposób nowoczesny i atrakcyjny przez ludzi, którzy osiągnęli sukces w tym zawodzie. Po drugie, chcieliśmy dać studentom możliwość odbywania praktyk i zagwarantować im płynne przejście do świata mediów. Zapewniamy taki poziom merytoryczny i techniczny oraz zaangażowanie kadry, że wpisanie sobie w CV pracy w NiUS Radia z pewnością ułatwi znalezienie pracy po uzyskaniu dyplomu.

PU: Jak wygląda techniczne zaplecze rozgłośni?

KW: Mamy tak wyposażone studio, że może konkurować z tymi, którymi dysponują duże ośrodki akademickie w Polsce. Radio jest w pełni internetowe i dostosowane do wymagań współczesnego odbiorcy. Korzystamy z systemu emisyjnego w Chmurze, dzięki czemu możemy tworzyć program z każdego miejsca na świecie. Nie straszny nam brak prądu czy inne awarie. Mamy świetne mikrofony i cyfrową konsolę, która pozwala na nagrywanie rozmów przez telefon, Skype'a czy Messengera i WhatsAppa. W czasie pandemii i w trybach nauki zdalnej to optymalne narzędzie. Będziemy je wykorzystywać również do transmisji z koncertów czy relacji

z ważnych uroczystości. Oczywiście podpisaliśmy wszelkie umowy dotyczące praw autorskich, zatem gramy i fajnie, i legalnie. Wkrótce będziemy prezentować to, co dzieje się w naszym studiu także w formie wideo. Będzie można nas zatem nie tylko usłyszeć, ale również zobaczyć. To rozwiązanie daje studentom możliwość kształcenia się w montażu obrazu. Telewizja uniwersytecka będzie naszym kolejnym krokiem. W tej chwili wyposażamy studio i budujemy zespół.

PU: Strona techniczna może być onieśmielająca dla osób, które nigdy nie były w studiu radiowym.

KW: To zrozumiałe. Zadbaliśmy o to, aby sprzęt odpowiadał wysokim standardom, ale również nie był zbyt skomplikowany w obsłudze. Studio skonfigurowane zostało tak, by osoba początkująca mogła się czuć w nim w miarę pewnie. Dzięki ogromnej przychylności pana rektora i całego kolegium mogliśmy korzystać w tym zakresie z najlepszych rozwiązań technicznych i z pomocy najlepszych fachowców. Samodzielne nagranie podcastu nie jest aż tak trudne, bo wiele rzeczy robi za studentów komputer. Daje się tę sytuację porównać do robienia zdjęć – na początku ustawiamy aparat na tryb auto, dopiero później bawimy się ustawieniami manualnymi, aby uzyskać jak najlepszy efekt. Obsługa sprzętu i inne kwestie techniczne w żaden sposób nie blokują kreatywności studentów i nie przeszkadzają w realizacji ich pomysłów czy zdobywaniu kompetencji dziennikarskich. W ten sposób nie zrażamy nikogo na początku i sukcesywnie przygotowujemy do pracy w mediach. To komfortowa sytuacja. W większości przypadków, w redakcjach, do których studenci trafiają po zakończeniu nauki na uczelni, nikt nie ma czasu na szkolenie osób, które dopiero zaczynają karierę, tłumaczenie zasad warsztatowych czy obsługi sprzętu. Od razu trafiasz na głęboką wodę. Utrzymanie się na powierzchni nie oznacza jednak, że potrafisz pływać.

PU: Obok radia działa również serwis internetowy.

KW: Nie tyle obok, co równocześnie. To system naczyń połączonych i wzajemnie od siebie zależnych. Radio jest wpisane w portal internetowy: www.niusradio.pl, który jest integralną częścią naszego całego projektu medialnego. Wszystkie newsy, które emitowane są na antenie, pojawiają się także w wersji tekstowej. Na portalu publikujemy wywiady, felietony, poszerzone informacje i galerie zdjęć. To platforma, która mieni się różnymi treściami. Nie brakuje oczywiście biblioteki multimediów, czyli wszystkich wyprodukowanych audycji i podcastów. Tych jest już kilkadziesiąt. Co ważne, studenci przygotowując materiały, uczą się zawodu, ale też kreują pozytywny wizerunek Uniwersytetu Szczecińskiego i wzmacniają jego markę.

Przekonują, że warto studiować na naszej Uczelni, bo zapewniamy wysoki poziom nauczania, jest wiele ciekawych inicjatyw i rozwiązań prostudenckich. To kapitalna sprawa i wartość nie do przecenienia.

PU: Jak wygląda praca w NiUS Radiu i sam zespół?

KW: Oprócz mnie, studentami zajmuje się koordynatorka pracowni radiowej – Paulina Zaremba. To, co słyszycie Państwo na antenie, to także efekt jej ciężkiej pracy i zaangażowania. Prowadzi programy, wybiera muzykę, opracowuje ramówkę. To ona spotyka się z osobami, które chcą z nami współpracować, analizuje pomysły na audycje czy wywiady. Koordynatorka odpisuje na maile, odbiera telefony, wprowadza studentów w świat radia, począwszy od wskazówek dotyczących pracy w studiu, realizacji tematu i tego jak audycja powinna przebiegać, tłumaczy, co wolno, a czego nie należy robić przed mikrofonem. Dzięki niej student wie, kogo warto zaprosić jako gościa, jak przeprowadzić interesującą rozmowę i jak przygotować atrakcyjną informację. Paulina Zaremba pomaga również w trakcie nagrań i objaśnia zasady funkcjonowania sprzętu reporterskiego i montażu. Wszyscy, którzy przychodzą do NiUS Radia, mają zapewnioną komfortową atmosferę, bowiem od początku do końca pracują z nimi osoby kompetentne. Sukces studentów jest naszym sukcesem. Nasz zespół to osoby, które naprawdę świetnie sobie radzą i szybko się uczą.

PU: Czy studenci mogą dostosowywać grafik pracy w radiu do planu zajęć na Uczelni?

KW: Początkowo studenci mieli do dyspozycji studio nawet przez cały dzień. Teraz, im więcej autorów i audycji, tym jest to trudniejsze. Dostosowujemy się jednak i jesteśmy elastyczni. Radio musi grać, ale studia są priorytetem.

PU: Jakie treści tworzą studenci?

KW: Ci, którzy do nas przychodzą, zazwyczaj mają skonkretyzowane pomysły albo propozycje na cykl audycji. Jeśli nie, to klarują się one w trakcie rozmów. Nasi studenci miewają niezwykle pasje i umiejętności, ale czasem trzeba im powiedzieć wprost, w czym będą świetni. Doświadczenie i intuicja, jak dotąd, nas nie zawiodą. Jeśli ktoś jest kibicem, proponujemy mu działkę sportową. Jeśli ktoś inny nie wychodzi z kina, zajmuje się filmem i kinematografią. Gdy dostrzegamy kompetencje językowe i słyszymy świetną dykcję, proponujemy czytanie lub redagowanie wiadomości.

PU: Jakie są przykładowe audycje?

KW: Regularnie ukazują się podcast „Piłka w Grze” autorstwa Filipa Sejbuka, który zaczął współpracę z Radiem jako jeden z pierwszych, i idzie mu ona bardzo sprawnie. Mamy popularnonaukową audycję „Naukowy statUS”, gdzie studenci rozmawiają o ciekawych wydarzeniach ze świata nauki. Swój program przygotowuje Tymoteusz Chrobok, który interesuje się problematyką społeczną i z powodzeniem prezentuje działające na Uniwersytecie Szczecińskim organizacje pozarządowe i wolontariuszy. Mamy świetną muzyczną propozycję, jaką jest audycja Błażeja Szymańskiego – „Wszystkie chwytły dozwolone”. Swój program ma Paulina Zaremba. Również ja przygotowuję autorski blok zatytułowany „K2. Roz-

mowy na szczycie”, w którym prowadzę wywiady z gośćmi, z którymi rozmowa mogłaby być kłopotliwa dla studenta, na przykład z przedstawicielami władz uczelni, wydziałów i instytutów. Dzięki niej także pracownicy naszego Uniwersytetu mogą usłyszeć np., jakie decyzje podejmuje kolegium rektorskie i co istotnego dzieje się w naszej Alma Mater. NiUS Radio, co jeszcze dotąd należycie nie wybrzmiało, ma bowiem nie tylko prezentować i promować Uczelnię na zewnątrz, ale usprawnić komunikację wewnętrzną. To medium, które daje pracownikom informacje z pierwszej ręki.

PU: Tematy jednak nie są już zablokowane czy zajęte przez prowadzących?

KW: Nie, nie traktujemy naszej ramówki w ten sposób. Budujemy zespół i zależy nam na możliwie szerokim i zaangażowanym zespole. Im więcej osób współpracuje, tym osiągamy ciekawsze efekty i tym więcej audycji mamy w ofercie. Ci, którzy zaczęli swoją przygodę z radiem kilka tygodni temu, teraz pomagają w stawianiu pierwszych kroków tym, którzy dopiero przyszli. Ten system znakomicie się sprawdza. Zauważyłem, że część moich studentów prosi, by została po skończeniu zajęć, ponieważ chcą podpatrywać i uczyć się od innych. Cały zespół wzajemnie się motywuje i sobie pomaga. Warto podkreślić, że w naszym zespole są również wykładowcy. Swoje programy mają profesorowie US – Sławomir Franek i Adam Stecyk. Ufam również, że usłyszymy wkrótce na antenie NiUS Radia dziekana Wydziału Humanistycznego – Krzysztofa Nerlickiego. Tu naprawdę piszę się historia!

PU: Czyli chętni mogą się wciąż zgłaszać.

KW: Oczywiście. Wciąż uzupełniamy ramówkę o nowe audycje. Jest studentka, która chciałaby robić audycję o kosmosie, kolejna zaproponowała cykl o tarocie. Wkrótce usłyszcie podcast o literaturze i zagadkach historycznych. Będzie też audycja prowadzona przez panią psycholog. Są w planach kolejne programy słowno-muzyczne. Proszę zauważyć, że coraz częściej w naszym studiu pojawiają się gwiazdy.

PU: Czy do zespołu NiUS Radia poszukuje Pan tylko studentów kierunków dziennikarskich?

KW: Wprost przeciwnie. Studenci dziennikarstwa i komunikacji społecznej oraz dziennikarstwa i zarządzania mediami są w pewien sposób predystynowani i mają łatwiejszy start, ponieważ znają już co najmniej podstawy teoretyczne. Najważniejsza jest pasja i zaangażowanie, dlatego świetnie sprawdzają się w radiu studenci innych kierunków. Mamy dziennikarzy studiujących management instytucji publicznych i public relations, informatykę w biznesie, diagnostykę sportową czy nawet fizykę. Studiowany kierunek nie jest przeszkodą. Co ciekawe, już zgłaszają się do nas osoby, które chcą tworzyć radio Uniwersytetu Szczecińskiego, a studiuje na innych uczelniach.

PU: Czy studenci mogą pracować w radiu tylko jako dziennikarze?

KW: To oczywiście podstawowa i najczęstsza rola. Chcemy mieć w zespole rasowych reporterów informacyjnych i dziennikarzy publicystycznych, ale też osoby, które prowadzą programy na żywo. To nie

jest jednak zamknięta lista możliwości. Modelowym przykładem jest trio studentek, które razem opracowują cykliczną audycję. Ewelina Szymańska pisze felietony, Joanna Oleba czyta je na antenie, a Nadia Spitsyna ilustruje grafikami. Całość publikowana jest na naszym portalu. Te studentki nie tylko się uzupełniają, ale również wzajemnie dyscyplinują i motywują do pracy. Niektórzy odnajdują w sobie talent, z którego wcześniej nie zdawali sobie sprawy. To przypadek Julii Pileckiej, która na moich zajęciach świetnie czytała teksty prasowe. Zaproponowałem jej przyjście do radia i spróbowanie swoich sił przed mikrofonem. Obawiała się tej konfrontacji, ale też bardzo chciała spróbować. Teraz czyta w NiUS Radiu wiadomości.

PU: Niektórzy nie czują się pewnie przed mikrofonem.

KW: Poszukujemy do zespołu różnych osób, również takich, które nie chcą występować na żywo na antenie albo nie mają ku temu predyspozycji głosowych. Warto przyjść i przekonać się choćby, jak wygląda praca w newsroomie. Doskonale wiem, kto ma za sobą ten etap, a kto go w swojej karierze pominął. Każdy, kto chciałby odnaleźć się w tym zawodzie, musi dobrze i szybko pisać. Musi umieć analizować sytuację i kojarzyć fakty; odróżniać to, co ważne, od tego, co mało istotne. Newsroom to dziennikarska szkoła życia. Nie wolno jej omijać szerokim łukiem.

PU: Prowadzone są szkolenia?

KW: Najczęściej pracujemy w małych grupach albo indywidualnie. Realizując zajęcia praktyczne, zapraszam studentów do studia radiowego, gdzie nagrywają ze sobą w parach rozmowy. Jeden uczestnik jest prowadzącym, a drugi gościem. Jest to zadanie warsztatowe, która ma sprawić, aby uczestnicy nie bali się mówić do mikrofonu i abyśmy mogli sprawdzić, jak poszczególne osoby radzą sobie w takiej konwersacji. Pytania dotyczą spraw codziennych – prowadzący pyta rozmówcę, czym się zajmuje, co robi poza studiami, czy ma jakieś pasje, jak mu się podoba na studiach. Nierzadko studenci dopiero się poznają, ponieważ z powodu pandemii i nauki zdalnej nie mieli okazji ze sobą zwyczajnie pobyc. Rozmowy, które grupa oceni jako najbardziej interesujące i najlepiej przeprowadzone pod względem warsztatowym, można odsłuchać na stronie www.niusradio.pl w cyklu „Warsztat radiowy”. Kolejnym krokiem będzie publikacja profesjonalnych analiz tych wywiadów – czy pytania były trafnie dobrane, czy można było zapytać o coś innego, jak się zachowywał prowadzący, w jakiej atmosferze przebiegała rozmowa. To niezwykle wartościowy materiał szkoleniowy, ale i zachęta dla tych, którzy boją się zrobić pierwszy krok. Wielu z nich, nieoczekiwanie dla nich samych, zadebiutowało na antenie.

PU: Jakie problemy mają studenci, którzy chcieliby spróbować pracy w radiu?

KW: Niektórzy bardzo chcą spróbować, ale się boją, czują nieśmiałość. Doskonale rozumiem te emocje, są naturalne. Gdy zapala się czerwona lampka w studiu może to być paraliżujące. W działalności NiUS Radia chodzi także o to, by młodzi ludzie się sprawdzili i sami zdecydowali, czy praca w rozgłośni jest tym, co chcieliby robić w przyszłości. Pamiętajmy, że dziennikarstwo, podobnie jak każdy inny zawód, jest po części rzemiosłem. Wszystkiego można się nauczyć, jeżeli się tego chce. Oczywiście, gdy masz w sobie gen

radiowca, swoiste DNA i predyspozycje, przychodzi to zdecydowanie szybciej.

PU: Chciałby Pan przekazać jakieś rady dla początkujących dziennikarzy radiowych?

KW: Radio jest specyficznym medium: albo się je pokocha i nie można bez niego żyć, albo jest to zawód miłosny. Skupmy się tylko na pierwszym przypadku: wpadasz po uszy i nie wyobrażasz sobie życia „pozaradiowego”. Żeby to zajęcie dawało satysfakcję, trzeba cały czas pracować i się rozwijać. Myślę tu zarówno o operowaniu głosem, jak i o zdobywaniu innych kompetencji: poszerzaniu wiedzy, budowaniu bazy kontaktów itd. Tu nie można zatrzymać się na jakimś etapie. Jeśli nie robisz kroku do przodu, to znaczy, że się cofasz. Jesteś tak dobry, jak twoja ostatnia audycja czy wywiad. Jeśli robisz to, co lubisz i robisz to dobrze, będzie też w przyszłości niezły przelew na konto.

PU: Jakie są plany związane z radiem Uniwersytetu Szczecińskiego?

KW: Niebawem wydamy aplikacje na smartfony z systemami Android oraz iOS, dzięki którym słuchanie radia będzie wygodniejsze. Zainstalujemy też w studiu kamery, a nagrywanie wywiadów w formie wideo będzie wstępem do otwarcia uniwersyteckiej telewizji. Wcześniej, co chciałbym podkreślić, stworzyliśmy pracownię, w którym mamy dwanaście zindywidualizowanych stanowisk: laptopy z oprogramowaniem do obróbki dźwięku, grafiki i filmów. Sala jest do dyspozycji studentów i wykładowców. Ciągłe rozbudowujemy redakcję i mamy nowe pomysły. Naturalną konsekwencją będą zmiany w ramówce i poszerzanie bloku audycji autorskich i programów nadawanych na żywo. Ufam, że przy takim wsparciu, które otrzymujemy od władz rektorskich oraz całej społeczności Uniwersytetu Szczecińskiego, jeszcze nieraz będziemy mieć dla Państwa dobre wiadomości. Zresztą już teraz w NiUS Radiu jest ich bardzo wiele.

Rozmawiał Krzysztof Flasiński

dr Konrad Wojtyła

Pełnomocnik Rektora ds. utworzenia i zarządzania Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności. Literaturoznawca, wykładowca akademicki, dziennikarz, publicysta, krytyk literacki i poeta. Ukończył filologię polską z dziennikarstwem w Katedrze Komunikacji Językowej i Społecznej na Uniwersytecie Zielonogórskim. Doktorat obronił w Instytucie Literatury i Nowych Mediów Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 1998 roku związany z Polskim Radiem. W 2015 roku został „Dziennikarzem Roku” Pomorza Zachodniego. Pomysłodawca i autor audycji „Radiobelfer, czyli lektury do matury” rekomendowanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki jako pomoc edukacyjna. Program objęty patronatem Zachodniopomorskiego Kuratorium Oświaty otrzymał nagrodę KRRiTV za „Najlepszą Autopromocję Kultury i Edukacji w Publicznej Radiofonii”. Publikował w wielu pismach w kraju i za granicą. Wydał 9 książek. Wiceprezes Fundacji im. Sławomira Mrożka.

„Strefa Nauki” – kolejna edycja za nami

Fot. Jakub Niwa

Ponad dwustu studentów Uniwersytetu Szczecińskiego wzięło udział w drugiej edycji projektu „Strefa Nauki”. Uczestnicy rozwijali swoją wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia badań naukowych.

W warsztatach „Strefy Nauki” studenci szkolili się w zakresie metodologii badań naukowych, zarządzania projektem naukowym, pisania artykułów naukowych, strategii efektywnego upowszechniania badań naukowych oraz wystąpień publicznych.

Dla uczestników z każdego obszaru wiedzy warsztaty prowadzili wykładowcy prowadzący badania w danej dyscyplinie. W sumie zajęcia prowadziło trzydziestu trzech wykładowców, w tym osiemnastu profesorów.

W ramach „Strefy Nauki” od 2 do 4 grudnia 2021 roku odbywała się również I Ogólnopolska Multidyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa, w której udział wzięli zarówno uczestnicy projektu, jak i studenci z innych ośrodków akademickich w Pol-

sce. Mogli oni przedstawić swój dorobek badawczy w sześciu obszarach: nauk o ekonomii, finansach i rachunkowości, nauk humanistycznych i teologicznych, nauk społecznych, nauk o kulturze fizycznej i zdrowiu, nauk o prawie i administracji oraz nauk ścisłych i przyrodniczych.

Podczas konferencji została przeprowadzona otwarta debata, poruszająca tematykę wdrażania młodych naukowców w karierę badacza oraz jednocześnie popularyzująca naukę. Wydarzenie miało na celu także integrację młodych naukowców, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk. Organizacja tego rodzaju przedsięwzięcia jest kluczowym elementem wykorzystania potencjału naukowego wśród studentów.

W tej edycji projekt był dofinansowany ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim studentom, którzy uczestniczyli w projekcie oraz naukowcom i badaczom, którzy zechcieli podzielić się swoją wiedzą. **kf**

Stawiamy na interakcję między tutorem a studentem

Rozmowa z Magdaleną Koziarą, Pełnomocniczką Rektora ds. Inicjatyw Proinnowacyjnych, organizatorką projektu „Strefa Nauki”

Przegląd Uniwersytecki: Na czym polega projekt „Strefa Nauki”?

Magdalena Koziara: Uczestnicy projektu zapoznawali się z wiedzą ekspercką przekazywaną przez specjalistów z danej dziedziny i obszaru, co pozwoliło na rozwinięcie kompetencji i umiejętności niezbędnych dla młodych naukowców. Studenci zdobywali wiedzę i umiejętności przydatne w karierze naukowca, dowiedzieli się, od czego zacząć, mogli zbudować relację z doświadczonymi naukowcami i przekonać się, na czym polega praca badawcza. Zorganizowaliśmy również Ogólnopolską Multidyscyplinarną Studencką Konferencję Naukową dla uczestników z Uniwersytetu Szczecińskiego oraz innych uczelni w Polsce. To była pierwsza konferencja na naszym Uniwersytecie, podczas której swoje wyniki mogli przedstawić studenci z różnych kierunków.

PU: Warsztaty prowadzili eksperci z poszczególnych dziedzin?

MK: Tak, zależało nam, aby przyciągnąć osoby myślące o prowadzeniu badań naukowych, pracy naukowca lub badacza. Zajęcia przybliżały prowadzenie badań naukowych w sposób przystępny i dopasowany do poszczególnych kierunku studiów. Nie było sytuacji, w której matematyk tłumaczyłby metodologię badań naukowych humanistom i na odwrót.

PU: Kim byli uczestnicy projektu?

MK: „Strefa Nauki” to projekt dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę z zakresu realizacji i prowadzenia badań naukowych oraz planują rozpoczęcie kariery badawczej. Przedsięwzięcie skierowane jest do studentów reprezentujących wszystkie dziedziny nauki, w ramach których realizowane są kierunki studiów oraz badania naukowe na Uniwersytecie Szczecińskim.

PU: Studenci byli zainteresowani pracą badawczą?

MK: Tak, studenci często chcą kontynuować karierę naukową, ale nie wiedzą na czym polega praca na uczelni. Wybranie takiej drogi to bardzo ważna decyzja. Spotkania w ramach „Strefy Nauki” to dobry moment, aby przemyśleć, co chce się w życiu robić. My nie tylko stworzyliśmy podczas warsztatów warunki, aby sprawdzić możliwości takiej drogi zawodowej, ale również daliśmy szansę na realną prezentację swoich badań naukowych podczas konferencji. Zainteresowani karierą naukową mogli więc już teraz zbierać punkty, przydatne chociażby podczas składania wniosku o stypendium Rektora lub przy rekrutacji do Szkoły Doktorskiej US.

PU: Warsztaty były podzielone na pięć bloków, które odzwierciedlają kolejne etapy pracy naukowej – od prowadzenia badań do publikacji.

MK: W pierwszym bloku wykładowcy mówili o metodologii badań naukowych. Metodologia stanowi filar pracy w nauce, poznanie zasad wyboru i różnicowania technik jest kluczowe dla pracy badacza. Podczas tego warsztatu przedstawiane były mechanizmy pracy badawczej oraz umiejętności praktyczne i nawyki niezbędne do jej prowadzenia. Kolejne warsztaty z zarządzania projektem naukowym dotyczyły analizy wyników badań i otrzymywanych rezultatów, która powinna sprzyjać efektywności prowadzonych badań, rozwiązywania problemów, które pojawiają się podczas projektu oraz specyfiki kierowania zespołem badawczym. W trzecim bloku prowadzący tłumaczyli, jak napisać artykuł naukowy, który odniesie sukces, pokazywali tajniki pisania, zbierania materiałów, stosowny język, odpowiednią strukturę tekstu oraz szereg innych kwestii i niuansów, które warto znać, by napisać wartościowy artykuł naukowy. Następną część była poświęcona strategiom efektywnego upowszechniania wyników badań naukowych. Upowszechnianie nauki jest ważne a dostępność i różnicowanie metod – ogromne, dlatego kluczowe jest dobranie najbardziej efektywnych strategii. Studenci dowiadawali się, jak przedstawić wyniki badań w popularzatorski sposób, by jak najwięcej osób je zrozumiało. Ostatnie warsztaty dotyczyły sztuki wystąpień publicznych, czyli jak sprawić, aby publiczność nas słuchała oraz w jaki sposób przykuć jej uwagę w kluczowych momentach. Nacisk położony był na specyfikę wystąpień na konferencjach naukowych oraz sposoby radzenia sobie ze stresem.

PU: Czy zajęcia były prowadzone tylko w grupach?

MK: Warsztaty odbywały się w grupach, ale każdemu uczestnikowi przysługiwała możliwość uczestniczenia w konsultacjach z prowadzącym warsztaty, po uprzednim umówieniu spotkania. Każdy prowadzący zajęcia przekazał nam terminy, w których jest dostępny. Konsultacje mogły odbywać się zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie. Tutoring i mentoring realizowany w ramach konsultacji, może skutkować wypracowaniem tematu badań prowadzonych przez studenta, zgodnych z jego indywidualnymi zainteresowaniami, a także przekazaniem narzędzi, umożliwiających ich realizację. Zaplanowaliśmy takie indywidualne spotkania jako okazje do zadawania pytań, które bardzo często nurtują studentów, ale z różnych powodów nie chcą ich zadawać w szerszym gronie. Dodatkowo, partnerska relacja nawiązana podczas kon-

Fot. Jakub Niwa

sultacji może stać się przyczynkiem do rozpoczęcia długotrwałej współpracy pomiędzy mentorem a studentem. Wielu obecnych naukowców miało w przeszłości właśnie taką osobę, która wprowadziła ich w świat nauki, pokazała, co i jak należy robić. Stąd pomysł konsultacji. Te spotkania są niezwykle ważne szczególnie teraz, kiedy studenci mają za sobą doświadczenie zdalnego kontaktu z wykładowcą. Możliwość zadania pytania w indywidualnej rozmowie, nawet za pośrednictwem internetu, sprawia, że studenci pytają o wiele chętniej. Ta interakcja jest studentom bardzo potrzebna.

PU: Wtedy studenci zadają inne pytania?

MK: Często są to kwestie podstawowe, wręcz banalne dla osoby z dorobkiem naukowym. Jak napisać artykuł – po prostu siadasz i piszesz. Ale dla studentów, którzy nigdy nie prowadzili żadnego projektu badawczego, ani nie napisali tekstu do recenzowanej publikacji te podstawowe zasady są prawdziwymi problemami. Tutoring ma im pomóc. W ramach tego projektu chcemy jakby wymusić ten pierwszy krok, pokazać, jak zacząć.

PU: Czy planuje Pani, aby projekt odbywał się cyklicznie?

MK: To już druga „Strefa Nauki” i, oczywiście, planujemy, aby podobne warsztaty odbyły się również w tym i kolejnych latach. W poprzedniej edycji mieliśmy 80 miejsc, w ostatniej już niespełna 300. Chcemy, aby coraz więcej studentów uczestniczyło w tym

wydarzeniu. W 2021 roku dostaliśmy dofinansowanie w konkursie Ministerstwa Edukacji i Nauki i będziemy się starać o kolejne w tym roku. Jestem pewna, że warto kontynuować tę inicjatywę.

Rozmawiał Krzysztof Flasiński

Magdalena Koziara

Pełnomocniczka Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego ds. Inicjatyw Proinnowacyjnych. Inicjatorka pierwszej edycji Strefy Nauki na Uniwersytecie Szczecińskim. Sekretarz zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W poprzednich latach ekspertka Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. studenckich, członkini Rady Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, członkini Rady Studentów Parlamentu Studentów RP, przewodnicząca Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Szczecińskiego. Pomysłodawczyni inicjatyw realizowanych na rzecz studentów szczecińskich uczelni oraz rozwoju kompetencji członków samorządów studenckich. Posiada wieloletnie doświadczenie w realizacji projektów społecznych i kulturalnych oraz podnoszących kulturę jakości kształcenia. W 2021 roku podczas uroczystej Gali Aktywności Studenckiej odznaczona Gryfem Samorządności w kategorii Przyjaciel Samorządu Studenckiego.

Pracownik Uniwersytetu Szczecińskiego stypendystą programu „Solidarni z Białorusią – Solidarni z naukowcami”

We wrześniu 2020 roku Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (obecnie Ministerstwo Edukacji i Nauki) zleciło Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) powołanie programu „Solidarni z Białorusią” wspierającego stypendiami białoruskich studentów i naukowców. Była to reakcja Polskiego rządu na trudną sytuację obywateli sąsiedniego państwa.

Program „Solidarni z Białorusią – Solidarni z naukowcami” skierowany jest do obywateli Białorusi, którzy ze względu na sytuację polityczną w swojej ojczyźnie nie mogą prowadzić nieskrępowanych badań naukowych. Wymogiem starania się o przyznanie stypendium jest posiadanie co najmniej stopnia doktora, a także w tegorocznej edycji przebywanie w Polsce nie dłużej niż od stycznia 2021 roku.

W ramach ubiegłorocznego programu przyznanych zostało 35 stypendiów dla naukowców z Białorusi. Dzięki temu wsparciu Białorusini mogli w Polsce rozpocząć nowy etap życia i rozwijać

swoje zainteresowania naukowe. Stypendystą programu „Solidarni z naukowcami” jest także Pan Andrzej – pracownik Uniwersytetu Szczecińskiego, który zdecydował się wraz z rodziną przyjechać do Polski. Wypowiadając się dla „Dziennika Gazeta Prawna”, przyznał, że mimo wielu wątpliwości nie żałuje podjętej decyzji i jest bardzo zadowolony zarówno z tego jak został przyjęty na Uniwersytecie Szczecińskim, jak i z możliwości rozwoju naukowego. Podkreślił, że program stypendialny obejmuje również kursy językowe, które pomogły w integracji w Polsce.

Warto także odnotować, że w zakresie programu „Solidarni ze studentami”, w ramach puli miejsc w roku akademickim 2020/2021 stypendium uzyskało dziewięć studentów Uniwersytetu Szczecińskiego (4 w podstawowej puli miejsc oraz 5 w dodatkowej puli miejsc). Stypendia przyznano 2 studentom na studiach II stopnia oraz 7 studentom na studiach I stopnia. Na rok akademicki 2021/2022 stypendium zostało przyznane 2 studentom (1 na studiach II stopnia oraz 1 na studiach jednolitych magisterskich).

Doktorantka Szkoły Doktorskiej US w Zarządzie KR D

Mgr Luiza Łańko, doktorantka Szkoły Doktorskiej US, została wybrana do Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów w kadencji na rok 2022.

Pani Luiza Łańko to doktorantka Szkoły Doktorskiej US w dyscyplinie nauk prawnych oraz absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. W pracy naukowej zajmuje się problematyką spółek prawa handlowego, w szczególności prostą spółką akcyjną. Jest członkiem Zespołu Rzecznika Praw Doktoranta przy Krajowej Reprezentacji Doktorantów. Jako

Lokalny Ambasador Praw Doktoranta przeprowadziła kampanię informacyjną w ramach, finansowanego z środków Ministerstwa Edukacji i Nauki, programu mającego na celu zwiększenie świadomości prawnej doktorantek i doktorantów. Mgr Łańko pełni funkcję sekretarza interdyscyplinarnego Koła Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz jest członkinią zespołu prawnego działającego przy Kole, współorganizatorką Konferencji MKDUS 2.0 oraz Lokalnych Spotkań Interdyscyplinarnych. Doktorantka jest stypendystką Deutsche Akademische Austauschdienst (DAAD) oraz Viadrina International Programm (VIP).

Naukowcy US we władzach Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

Trzech naukowców Uniwersytetu Szczecińskiego zostało powołanych na nową kadencję Regionalnej Rady Ochrony Przyrody.

Rada jest organem opiniodawczo-doradczym regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W skład RROŚ od lat wchodzi naukowcy z Uniwersytetu Szczecińskiego. Powołanie do uczestnictwa w Radzie otrzymali: prof. dr hab. Roberta Czerniawskiego z Instytutu Biologii US oraz dr hab. Dariusz Wysocki, prof. US i dr inż. Jakub Skorupski z Instytutu Nauk o Morzu i Środowisku.

Wyłoniono również władze Rady na czas trwania 5-letniej kadencji. Przewodniczącym został prof. Robert Czerniawski, a zastępcą przewodniczącego dr inż. Jakub Skorupski.

Rada służy ochronie interesów środowiska przyrodniczego, w szczególności opiniuje projektów aktów prawnych w zakresie ochrony przyrody wydawanych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w tym np. zarządzeń w sprawie utworzenia rezerwatu przyrody i ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody, przedstawia wnioski i opinie, a także opiniuje plany rozwoju i strategię wojewódzkie w zakresie ochrony przyrody.

Granty dla naukowców z Uniwersytetu Szczecińskiego

Badacze z US otrzymali kolejne granty w ramach programów NCN i NCBiR

Projekt pt. „Edukacja przedsiębiorczości dzieci pokolenia Alfa i model transferu wiedzy biznesowej w szkolnictwie podstawowym w Polsce” zajął szóste miejsce na liście rankingowej i uzyskał finansowanie w ramach konkursu „Solidarni z naukowcami”. Konkurs jest realizowany w ramach współpracy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach inicjatywy: „Solidarni z Białorusią”. Zespół projektowy w składzie: prof. Iga Rudawska, prof. Małgorzata Tarczyńska-Łuniewska, dr Andrei Tsimayeu, mgr Joanna Kowalik rozpoczyna pracę w styczniu 2022 roku. Grant przewidziany jest na 18 miesięcy.

Dr Barbara Chojnacka z Instytutu Pedagogiki US zdobyła grant w ramach projektu Miniatura ogłoszonego przez Naro-

dowe Centrum Nauki. Projekt „Społeczne i wewnątrzrodzinne uwarunkowania zjawiska *young carers*” zyskał finansowanie w kwocie 33 326 zł.

Granty NCN otrzymało dwoje naukowców z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Dr hab. Eryk Krasucki, prof. US otrzymał grant w konkursie OPUS 21 w kwocie 632 782 zł na badania dotyczące tematu: „Przedstawicielstwo Komunistycznej Partii Robotniczej Polski/Komunistycznej Partii Polski przy Komitecie Wykonawczym Międzynarodówki Komunistycznej (1921 – 1938). Historia, kadry, kultura organizacyjna”.

Dr Marta Chmiel-Chrzanowska z Katedry Archeologii US otrzymała grant w ramach konkursu MINIATURA 5 w kwocie 43 894 zł na badania wstępne pod tytułem: „Jesteś tym co jesz? – badania stabilnych izotopów na cmentarzysku kultury wielbarskiej w Grzybnicy (woj. Zachodniopomorskie)”.

Publikacja dr Małgorzaty Wałęjko w prestiżowym wydawnictwie Bloomsbury

Wydawnictwo Bloomsbury wydało *The Bloomsbury Handbook of Solitude, Silence and Loneliness* pod redakcją prof. Juliana Sterna (Bishop Grosseteste University, Wielka Brytania), prof. Wong Ping Ho (Education University of Hong Kong, Chiny), prof. Christophera A. Sinka (Western Washington University, USA) i dr Małgorzaty Wałęjko z Instytutu Pedagogiki US.

Projekt stanowi efekt współpracy dr Wałęjko z badaczami samotności ze świata, zintensyfikowanej poprzez założenie

(wraz z prof. Julianem Sternem oraz dr. Rafałem Iwańskim) International Society for Research on Solitude. *Handbook* współtworzyli badacze z Wielkiej Brytanii, USA, Chin, Polski, Brazylii, Szwecji, Kanady, Australii, Izraela i Rumunii.

Do udziału w projekcie dr Wałęjko zaprosiła siedmioro autorów z polskich ośrodków, którzy prowadzili badania samodzielnie lub wspólnie z naukowcami z innych państw. Uniwersytet Szczeciński reprezentują dr Rafał Iwański (*Loneliness and Care for the Elderly*) oraz dr Aleksander Cywiński (*The Politics of Solitude*, wraz z dr Henriętą Serban z *Academia Romana*).

Ranking najbardziej wpływowych ludzi nauki

Uniwersytet Stanforda, wydawnictwo Elsevier oraz firma SciTech Strategies Ranking opublikowały ranking najbardziej wpływowych ludzi nauki. W tym prestiżowym rankingu znaleźli się naukowcy z Uniwersytetu Szczecińskiego.

Opublikowano dwie listy – w pierwszej oceniono całościowy dorobek naukowy badaczy od początku kariery, w drugiej zestawiono najczęściej cytowanych naukowców na świecie w 2020 roku. W zestawieniach znalazło się ponad 190 tysięcy nazwisk z całego świata, stanowiących TOP 2% najczęściej cytowanych

na świecie naukowców. W tym elitarnym gronie znalazło się pięć badaczy z Uniwersytetu Szczecińskiego. Są to w kolejności:

prof. Jerzy Ciosłowski, Instytut Fizyki,
dr hab. inż. Jarosław Wątróbski, prof. US, Instytut Zarządzania,
dr hab. Joanna Kruk, prof. US, Instytut Nauk o Kulturze Fizycznej,
dr inż. Paweł Ziemia, Instytut Zarządzania,
prof. dr hab. Bogumiła Skotarczak, Instytut Biologii.

Pełne zestawienie dostępne jest na stronie: <https://elsevier.digitalcommonsdata.com/datasets/btchxktzyw/3>.

Uniwersytet Szczeciński z nagrodą prezesa NOT w Szczecinie

Uniwersytet Szczeciński został laureatem nagrody prezesa Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Szczecinie w kategorii: działalność na polu badawczo-wdrożeniowym i edukacyjnym.

US, razem z Akademią Pomorską w Słupsku i Uniwersytetem Gdańskim, otrzymał nagrodę za wspólną realizację projektu „Zintegrowane wirtualne Herbarium Pomorza Herbarium Pomeranicum –

digitalizacja i udostępnienie zbiorów herbariów jednostek akademickich Pomorza poprzez ich połączenie i udostępnienie cyfrowe”. Oceniający projekt podkreślili, że szczególne warte docenienia są rozwiązania informatyczne i sprzętowe w tym projekcie.

Uniwersytet Szczeciński na gali Techniki Pomorza Zachodniego 2021 reprezentował prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US, który odebrał nagrodę z rąk prezesa prof. Piotra Niedzielskiego.

Współpraca US z Instytutem Archeologii i Etnologii PAN

Zakres i harmonogram przyszłej współpracy, dotyczącej realizacji wspólnych projektów badawczych i kulturalno-naukowych były tematem spotkanie prof. dr hab. Waldemara Tarczyńskiego, Rektora US z prof. dr hab. Marianem Rębrowskim, dyrektorem Instytutu Archeologii i Etnologii PAN. W rozmowach udział wzięli również przedstawiciele Instytutu Historycznego US: dr hab. Agnieszka Szu-

darek, prof. US i dr Paweł Migdalski oraz Instytutu Nauk Teologicznych: ks. dr hab. Grzegorz Chojnacki, prof. US i ks. dr hab. Grzegorz Wejman. Planowana współpraca ma obejmować prowadzenie wspólnych przedsięwzięć naukowych i edukacyjnych, to również okazja do przekazywania wzajemnej wiedzy i doświadczeń oraz wykorzystania potencjału naukowo-dydaktycznego PAN i US.

Prof. Andrzej Witkowski członkiem PAN

Prof. dr hab. Andrzej Witkowski z Instytutu Nauk o Morzu i Środowisku został członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. Wcześniej, od 2010 roku, był stałym członkiem korespondentem PAN w dwóch komitetach: Komitecie Badań Morza i Komitecie Nauk Geologicznych.

Nagroda naukowa PAN dla dr hab. Justyny Nowotniak, prof. US

Z ogromną radością i wielką dumą informujemy o sukcesie dr hab. Justyny Nowotniak, prof. US z Instytutu Pedagogiki US. Profesor Nowotniak otrzymała nagrodę naukową Wydziału I PAN w dyscyplinie pedagogika im. Władysława Spasowskiego za pracę zatytułowaną: *Ewaluacja edukacyjna. Społeczne światy ewaluatorów*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019.

Uniwersytet Szczeciński najbardziej prodoktorancką uczelnią w Polsce

Uniwersytet Szczeciński, po raz pierwszy w historii, został laureatem konkursu PRODOK 2021 na Najbardziej Prodoktorancką Uczelnię w Polsce. Konkurs organizowany jest przez Krajową Reprezentację Doktorantów.

Celem wydarzenia jest wyłonienie uczelni stwarzającej najlepsze warunki do kształcenia doktorantek i doktorantów, najlepszego samorządu doktoranckiego działającego w obrębie uczelni oraz promowanie dobrych praktyk w zakresie kształcenia doktorantek i doktorantów. Uniwersytet Szczeciń-

ski zajął trzecie miejsce, przed nim na miejscu drugim była Politechnika Śląska, zaś na pierwszym – Uniwersytet Jagielloński.

Otrzymana nagroda to wynik sprawnej i efektywnej współpracy pomiędzy Samorządem Doktorantów Uniwersytetu Szczecińskiego, Szkołą Doktorską Uniwersytetu Szczecińskiego i władzami Uczelni. Nagrodę w imieniu Uczelni na gali rozdania w Warszawie odebrali przewodniczący URSD US – mgr Artur Łabuz oraz wiceprzewodnicząca URSD US – mgr Urszula Chwesiuk.

Promocje habilitacyjne i doktorskie na Uniwersytecie Szczecińskim

Fot. Jerzy Giedrys

Z rąk Rektora US dyplomy odebrało dwoje doktorów habilitowanych oraz dziewiętnaścioro doktorów.

Promocja doktorów i doktorów habilitowanych odbyła się 9 grudnia w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego. Taka uroczystość to zawsze naukowe święto Uczelni. Jest ukoronowaniem istotnego etapu rozwoju naukowego każdego badacza, który poruszając się po

meandrach świata nauki, przy wsparciu promotora, doskonali swój warsztat naukowy. Podczas promocji doktorzy składają przyrzeczenie, w którym zobowiązują się m.in. do zachowania pamięci o Uczelni i wytrwałego rozwijania nauki dla krzewienia prawdy.

W uroczystości udział wzięli prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US, prof. dr hab. Andrzej Skrendo – Prorektor ds. Nauki, dr hab. Kinga Flaga-Gieruszynska, prof. US – Prorektor ds. Organizacji,

dr hab. Renata Podgórzeńska, prof. US – Prorektor ds. Kształcenia oraz dr hab. Katarzyna Kotarska, prof. US – Prorektor ds. Studenckich.

Dyplomy odebrali:

dr hab. Zbigniew Głąbiński,
dr hab. Eliza Krzyńska-Nawrocka,
dr Paweł Błasiak,
dr Teresa Borkowska,
dr Mariusz Brzostek,
dr Mateusz Filipiak,
dr Mateusz Firkowski,
dr Michał Gierke,
dr Radosław Korda,
dr Arnold Kowalski,
dr Grzegorz Kurowski,
dr Monika Mocianko-Pawlak,
dr Anna Musiał-Gąsiorowska,
dr Mariola Nycz,
dr Magdalena Olejniczak,
dr Sebastian Osiński,
dr Tomasz Pieczyński,
dr Katarzyna Piotrowska,
dr Stefan Schomaker,
dr Dominika Skoczylas,
dr Piotr Siemiński.

Serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów w życiu osobistym i zawodowym!

Przedstawiciel Uniwersytetu Szczecińskiego w Komitecie Standardów Rachunkowości

Dr hab. Stanisław Hońko z Instytutu Ekonomii i Finansów został powołany przez Ministra Finansów Tadeusza Kościńskiego na członka Komitetu Standardów Rachunkowości.

Członkami Komitetu są specjaliści w dziedzinie rachunkowości, reprezentujący organy biorące udział w procesie stanowienia regulacji w zakresie rachunkowości (Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego) oraz największe organizacje zawodowe rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce i Polską Izbę Bie-

głych Rewidentów), które zgłaszają przedstawicieli środowiska naukowego oraz firm audytorskich.

Do zakresu działania Komitetu należy: wydawanie krajowych standardów rachunkowości oraz przegląd i aktualizacja istniejących standardów; wydawanie stanowisk w problematycznych kwestiach z zakresu rachunkowości; opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rachunkowości; analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz projektów ich zmian; współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości; podejmowanie innych działań mających na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości.

XXV Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku”

W dniach 2-3 grudnia 2021 roku odbyła się XXV Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Aktywność ruchowa ludzi w różnym wieku”. Jest to spotkanie badaczy z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych poświęcone wymianie doświadczeń i wyników prowadzonych programów badawczych. Poznanie czynników determinujących podejmowanie aktywności ruchowej przez osoby z różnych grup wiekowych i społecznych było tematem wiodącym organizowanej konferencji.

Organizatorami konferencji był Wydział Kultury Fizycznej i Zdrowia Uniwersytetu Szczecińskiego, Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej Oddział w Szczecinie oraz Polskie Stowarzyszenie Naukowe Animacji Rekreacji i Turystyki. Od wielu lat nasze spotkania odbywają się pod auspicjami International Association Of Sport Kinetics (IASK). Od roku 1995 pomysłodawcą i organizatorem konferencji jest dr hab. Danuta Umiaostowska, prof. US.

Obrady odbyły się podczas sesji plenarne z referatami zaproszonych gości oraz sekcji tematycznych: aktywność ruchowa zawodników, aktywność ruchowa dzieci i młodzieży, aktywność ruchowa studentów, aktywność ruchowa seniorów, aktywność

ruchowa dorosłych, fizjologiczne i morfologiczne podstawy aktywności ruchowej, aspekty pedagogiczne i psychologiczne aktywności.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele uczelni z Polski (akademie wychowania fizycznego z Poznania, Wrocławia, Gdańska, Katowic oraz Warszawy i Białej Podlaskiej, uniwersytety: Adama Mickiewicza w Poznaniu, Łodzi, Szczecinie, Toruniu i Zielonej Górze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Karkonoska Wyższa Szkoła Zawodowa w Jeleniej Górze, Instytut Sportu w Warszawie), przedstawiciele środowiska szkolnego ze szkół województwa zachodniopomorskiego oraz z zagranicy – Alicante University i University of Coimbra Portugalia, University of Bologna Włochy, University of Bath Wielka Brytania i Uniwersytet im. A.S.Puszkina w Brześciu.

Sesja plenarna odbyła się w Szczecinie, a sesje tematyczne w Małkocinie. Jak co roku, po raz dziewiąty, została przyznana nagroda prezydenta IASK prof. dr hab. Włodzimierza Starosty dla najlepszego młodego naukowca.

Ponieważ konferencja promuje ruch w każdej postaci, także jak co roku odbyły się „Warsztaty ruchowe na piętrze”, które w tym roku poprowadziła mgr Anna Witkowska.

Nagrody Santander Universidades dla Uniwersytetu Szczecińskiego przyznane

67 osób, które wykazały się szczególnymi osiągnięciami otrzymało Nagrody Santander Universidades dla społeczności akademickiej Uniwersytetu Szczecińskiego. Dodatkowe środki mają wesprzeć zwycięzców w ich rozwoju osobistym i zawodowym. O stypendia ubiegało się niemal 300 osób. Projekt był koordynowany przez Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego.

Laureaci wykazali się osiągnięciami w obszarach takich jak: integracja środowiska uniwersyteckiego, budowanie tożsamości uczelni i działania na jej rzecz, rozwój uczelni i jej społeczności, wsparcie osób wymagających pomocy, realizacja misji społecznej odpowiedzialności uczelni.

– Jestem pod wrażeniem osiągnięć zaprezentowanych przez kandydatów. Cieszę się, że społeczność Uniwersytetu Szczecińskiego zrzesza osoby aktywne i zaangażowane, które osiągają tak wiele w różnych obszarach. Przy wyborze laureatów decydujące znaczenie miała podejmowana wielowymiarowa aktywność oraz prezentacja kandydatury – podkreśla dr hab. Katarzyna Kotarska, prof. US, Prorektor ds. Studenckich US.

Uniwersytet Szczeciński współpracuje z Santander Universidades od wielu lat. Wspólnie zorganizowano już wiele inicjatyw dla studentów, jak np. szkolenie z marketingu internetowego dla studentów, stypendia szkoleniowe z umiejętności miękkich dla studentów „Innowacyjni 2018”, stypendia projektowe „Laboratorium Kreatywnego Myślenia”, organizacja projekcji premiery serialu „Wiedźmin” dla społeczności akademickiej.

– Nasze nagrody finansowe mają na celu docenienie wybitnych jednostek, aby wciąż czuły motywację do dalszych działań i wiedzieli, że ich wysiłki zostają zauważone. Stypendia Santander umożliwiają też rozwój kluczowych kompetencji, dlatego zachęcamy do rejestracji na www.santander-grants.com i aplikowania na wybrane programy – mówi Marek Kozłowski, menadżer placówki Santander Universidades w Szczecinie.

Santander Universidades oferuje studentom Uniwersytetu Szczecińskiego wiele bezpłatnych szkoleń i warsztatów. Inicjatywy te spotykają się z coraz większym zainteresowaniem społeczności akademickiej i stanowią dodatkową możliwość rozwoju.

Religia w kulturze i społeczeństwie – pytania o trwanie i zmianę

Sytuacja pandemiczna stwarza problemy praktycznie we wszystkich dziedzinach życia. Dotyczy to także konferencji naukowych. Sekcja Socjologii Religii Polskiego Towarzystwa Socjologicznego od początku swego istnienia dba o cykliczność odbywania się tego rodzaju ogólnopolskich spotkań naukowych. Tym razem, mająca się odbyć w 2020 roku, konferencja *Religia w kulturze i społeczeństwie – pytania o trwanie i zmianę*, ostatecznie odbyła się rok później. Współorganizatorem był Instytut Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego.

Dążyliśmy do spotkania bezpośredniego chociaż części środowiska socjologów, zajmujących się tematyką religii, wiedząc, że spotkanie takie umożliwia lepsze poznanie się czy pogłębioną wymianę myśli w kularach, podczas kolacji czy obiadu. Konferencja miała więc charakter hybrydowy: odbywała się na Wydziale Nauk Społecznych US przy ul. Krakowskiej oraz równocześnie w przestrzeni internetu. Wiele referatów prezentowanych było online, a w dyskusjach brały udział zarówno osoby obecne na sali, jak i uczestniczące za pomocą sieci. Formuła ta jest nieco trudniejsza do przeprowadzenia niż konferencja odbywająca się w całości online, jednak wydaje się ciekawsza pod względem doświadczenia społecznego.

Socjologia religii mająca, także w Polsce długie tradycje, musi wychodzić poza perspektywy widzenia i metodologię wypracowane w innych warunkach, musi stawiać nowe pytania i podejmować próby odpowiedzi na nie. W dzisiejszym świecie tematyka religii wciąż pozostaje ważna i interesująca. Choć w skali globalnej jej rola nie przestaje być znacząca, to w świecie Zachodu, a szczególnie w Europie, mamy do czynienia z bardziej lub mniej posuniętą dechrystianizacją. Wiele wskazuje na to, że w ostatnich latach przemiany przyspieszyły także w polskim społeczeństwie, stosunkowo długo opierającym się sekularyzacji. Czynnikiem zarówno trwania, jak i zmiany należy, ogólnie rzecz ujmując, poszukiwać w obszarze kulturowym oraz w sferze instytucji, więzi czy sposobów społecznej komunikacji. Przemiany dokonują się także pod wpływem oddziaływań zewnętrznych, a także czynników nieprzewidzianych, jak pandemia. Socjologowie przyglądają się zjawiskom bieżącym, patrzą również wstecz, dostrzegając długofalowy wymiar procesów oraz historyczne uwarunkowania społeczno-kulturowej specyfiki. Należy zaznaczyć, że ich wypowiedzi są ostrożniejsze niż np. publicystów, czy tym bardziej uczestników dyskursu publicznego, ponieważ obowiązuje ich zasada dystansu wobec przedmiotu analizy oraz wymogi metodologicznego warsztatu.

W wystąpieniach konferencyjnych reprezentowanych było wiele polskich uczelni i jednostek naukowo-badawczych: Wydział Humanistyczny Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Aka-

demia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp., Polska Akademia Nauk, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Wrocławski i Warszawski Uniwersytet Medyczny. Udział wzięli także prelegenci reprezentujący instytucje kultury: Muzeum Narodowe w Warszawie oraz krakowską galerię malarstwa „Zderzak”.

W pierwszym dniu konferencji, którą otworzyli dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego, dr hab. Maciej Kowalewski, prof. US oraz przewodniczący Sekcji Socjologii Religii PTS dr hab. Andrzej Kasperek, prof. Uniwersytetu Śląskiego, odbyły się aż cztery sesje. W sesji pt. *Religijność w Polsce – zmiany i kontynuacje* dr Rafał Boguszewski (SGGW) analizował wyniki badań, ukazujących zmiany zaangażowania religijnego Polaków w pandemii Covid-19. Ks. dr Remigiusz Szauer (US) podjął temat zmian postaw młodych kobiet wobec religii i Kościoła, zaobserwowanych w badaniach przeprowadzonych w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Tendencje zmiany równoważone są utrzymywaniem się wzorów religijności, co zaprezentował dr Bartosz Jamniak (UAM) na podstawie analizy współczesnej religijności wiejskiej. Mgr Agata Stodolska (UJ) przedstawiła wyniki

badan, świadczące o funkcjonalności praktyk religijnych dla jakości życia osób starszych. Dr Włodzimierz Durka (US) zrelacjonował wyniki badań jakościowych, ukazujących przemiany religijności mieszkańców wsi z perspektywy księży diecezji szczecińsko-kamieńskiej.

Sesja druga poświęcona była tematyce postaw młodzieży wobec religii oraz możliwych sposobów społecznej reakcji na związane z tym przemiany. Dr hab. Maria Sroczyńska, prof. UKSW relacjonowała kontynuowane przez siebie od ponad dekady obserwacje procesów sekularyzacji i słabnięcia międzygeneracyjnej transmisji kulturowej oparte o badania postaw młodzieży wobec religijnych rytuały przejścia. Dr Tomasz Herudziński (SGGW) przedstawił obraz stosunku młodych Polaków do Kościoła katolickiego i praktyk religijnych w kontekście badań mentalności i orientacji społecznych rozumianych jako zgeneralizowane tendencje do postrzegania, wartościowania i oceniania rzeczywistości społecznej. Dr Monika Humeniuk (UWr) zaprezentowała koncepcję teoretyczną pedagogiki religii, uprawianej nie tyle w duchu teologicznym, co w duchu krytycznego religioznawstwa. Mgr Adam Sielatycki (UW) poddał analizie spór nt. szkolnej katechezy w kontekście typów przestrzeni symbolicznej oraz procesów deprywatyizacji i prywatyzacji religii.

Sesję trzecią, zatytułowaną *Religia i inne obszary kultury*, otworzył referat, w którym dr hab. Paweł Prüfer, prof. AJP zaproponował spojrzenie na fenomen biegania w perspektywie pozwalającej dostrzec odniesienia religijne i duchowe takiego zaangażowania oraz powiązania pomiędzy potrzebą transgresji maratończyka a jego potrzebą transcendencji. Dr hab. Andrzej Kasperek, prof. UŚ podjął temat rozważań etycznych i teodycei obecnych w literaturze pięknej na przykładzie twórczości Emmauela Carrère'a, dającej możliwość obserwacji sekularyzowania się tematyki zła i cierpienia, jak również ukazującej artystyczne sposoby pisania o doświadczeniu religijnym. Dla Jana Michalskiego (Galeria „Zderzak”) opis rozwoju zainteresowania duchowością i życiem religijnym u malarza Jarosława Modzelewskiego oraz przemian społecznego odbioru jego twórczości, stał się podstawą do próby sformułowania odpowiedzi na pytania o historyczne przemiany postaw społecznych wobec sztuki religijnej w Polsce oraz o przyczyny kryzysu sztuki religijnej. Mgr Wojciech Głowacki (UW, Muzeum Narodowe w Warszawie) prezentował wciąż mało rozpoznany fenomen polskiego budownictwa sakralnego ostatniej dekady PRL-u, którego analiza pozwala zrozumieć ówczesne polskie społeczeństwo, jego religijność, kondycję i dyskursy środowiska artystycznego architektów oraz dzisiejszy odbiór tamtego dziedzictwa.

Czwarta, ostatnia tego dnia sesja poświęcona była tematyce powiązań pomiędzy religią a tożsamością narodową. Otworzył ją referat dra Andrzeja Jekaterynczuka (UMCS), przedstawiający przemiany identyfikacji religijnych w społeczeństwie ukraińskim oraz ich wpływ na identyfikacje narodowe i orientacje geopolityczne w latach 2013-2021. Prof. dr hab. Oxana Kozlova (US) ukazała intensyfikację procesu wprowadzania Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej do narodowego dyskursu tożsamościowego i życia publicznego jako ekspansję rosyjskiego etnorenasansu. Dr hab. Stella Grotowska, prof. AGH dokonała

analizy dyskursu polskich prawicowych portali internetowych na temat religii, Kościoła rzymskokatolickiego i praktyk religijnych w kontekście pandemii Covid-19. Dr Anna Królikowska (US) podjęła temat polskich narracji łączących wątki religijne i narodowe, poszukując związku pomiędzy teoretycznymi kategoriami narracji, tożsamości i świata przeżywanego oraz wskazując na niejednorodność tych historycznie i kulturowo wytwarzanych wersji interpretacyjnych i ich niejednakowe osadzenie społeczno-instytucjonalne. Dzień wypełniony obradami zakończyła kolacja w jednej z restauracji na szczecińskim Starym Mieście.

Drugi dzień konferencji obejmował dwie sesje. Sesję piątą, zatytułowaną *Oblicza życia religijnego i praktyk – trwanie i zmiana*, rozpoczęło wystąpienie prof. dra hab. Wojciecha Świątkiewicza (UŚ) na temat kulturowych wzorów praktyk religijnych e-churchingu w kontekście pandemii. Również temat mediatyzacja religii w warunkach pandemii Covid-19, tym razem z perspektywy sposobów korzystania z nowych technologii przez Kościół mniejszościowych w Polsce i Wielkiej Brytanii, podjęła dr Marta Kołodziejka (IFiS PAN). Dr Marcin Choczyński (UKSW) analizował wyniki badań religijności i duchowości Polonii francuskiej, grupującej się w tamtejszych parafiach i ośrodkach duszpasterskich. Mgr Antoni Głowacki (UW) przedstawił wyniki badań jakościowych, przeprowadzonych wśród członków ruchu tradycji katolickiej rytu trydenckiego, umieszczając to zjawisko społeczno-religijne w kontekście zarówno niejednoznacznego stosunku do tradycji i autorytetu, jak i procesów indywidualizacji i decentralizacji religii. Dr Maciej Krzywosz (UwB) zaprezentował efekty swoich badań nad życiem religijnym polskich wizjonerek i ich społecznym oddziaływaniem, a także sposobami reagowania na te zjawiska władz PRL.

Last but not least, choć żadne badanie nie może nie nawiązywać do ujęć teoretycznych, to ostatnia, szósta sesja, poświęcona była w szczególności refleksji teoretycznej (*Teoria socjologiczna i refleksja humanistyczna wobec religii i zjawisk z nią powiązanych*). Dr Rafał Maciąg (WUM) odnajdywane zależności pomiędzy wskaźnikami aborcji a wyznaniem religijnym oparł na hipotezie Emila Durkheima o integracji społecznej. Dr Łukasz Kutyló (UŁ) weryfikował tezę o roli kosztowności norm dla zaangażowania religijnego, stosując analizę stopnia restrykcyjności religijnej w gminach żydowskich w Stanach Zjednoczonych. Mgr Antoni Torzewski (US) umieścił obecne dziś w życiu społecznym pytanie o aktualny i potencjalny status chrześcijaństwa w kontekście z jednej strony – jego rozszerzenia do jedyności i uniwersalnej prawdziwości, z drugiej zaś – interpretacji sekularyzacji jako pluralizacji (w koncepcji Gianniego Vattima) czy pytania o możliwość istnienia religii pluralistycznej. Obrady konferencyjne zakończył referat mgra Łukasza Remisiewicza (UG) poświęcony pragmatyce epistemologicznej, czyli instrumentalizacji epistemologii, mającej wyraz w podyktowanym doraźnymi celami stosowaniu semantyki realizmu versus konstrukcjonizmu w publicznych debatach o religii.

dr Anna M. Królikowska
Instytut Socjologii US

Cmentarz Janowski we Lwowie w nowej odsłonie

Nowoczesne technologie wkraczają do prezentacji wyników badań historycznych. Z inicjatywy dyrekcji Instytutu Historycznego, przy wsparciu finansowym Uniwersytetu Szczecińskiego, została opracowana i uruchomiona strona internetowa Cmentarza Janowskiego we Lwowie, drugiej co do wielkości (po Cmentarzu Łyczakowskim) polsko-ukraińskiej nekropolii na Wschodzie.

Nekropolia ta od końca XIX wieku była miejscem spoczynku dla ok. 200 tys. Polaków, w tym żołnierzy poległych w walkach o Lwów w latach 1918–1920 oraz ofiar II wojny światowej. Ze stroną internetową zintegrowany jest geoportal, który umożliwia wyszukiwanie informacji o osobach pochowanych na Cmentarzu Janowskim, pozwala w przybliżeniu lokalizować groby, a także przyrzeć się zachowanym nagrobkom dzięki bogatej galerii foto-

grafii prezentujących zabytki sztuki sepulkralnej według stanu na koniec stycznia 2018 roku.

Strona internetowa wraz z geoportalem powstała na podstawie danych zebranych przez zespół naukowców z Instytutu Historycznego US w składzie prof. dr hab. Ryszard Tomczyk i dr Barbara Patlewicz w ramach realizacji grantu Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki pt.: *Lapides clamabunt. Cmentarz Janowski we Lwowie. Polskie dziedzictwo narodowe*. Wyniki przeprowadzonych badań zostały opublikowane m.in. w dwutomowej monografii pt. *Cmentarz Janowski we Lwowie: polskie dziedzictwo narodowe*, która w 2017 roku została uhonorowana Nagrodą im. Oskara Haleckiego w konkursie „Książka Historyczna Roku”.

Zapraszamy na przygotowaną przez Instytut Historyczny US stronę internetową www.cmentarzanowski.com.pl z geoportalem Cmentarza Janowskiego we Lwowie, który dzięki szczecińskim badaczom został odzyskany dla polskiej pamięci narodowej.

Nowe możliwości informatyki w rachunkowości

Z inicjatywy Katedry Rachunkowości US, w ramach Zachodniopomorskiego Klubu Controllerów, odbyło się drugie spotkanie z cyklu „Controlling – kształtowanie przyszłości”.

Wydarzenie zostało zorganizowane 2 grudnia, w auli Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania US, we współpracy z Grupą Roboczą ICV Szczecin, a skierowane do controllerów, finansistów, analityków danych, specjalistów ds. rachunkowości zarządczej.

Tematem spotkania były warsztaty pt. „Power Query – nowe możliwości analityki w Excelu”. Informacje na temat kolejnych wydań w ramach projektu publikowane są na stronie Zachodniopomorskiego Klubu Controllerów pod adresem <https://controlling.usz.edu.pl>.

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019 – 2022, nr projektu 001/RID/2018/19, kwota finansowania 10 684 000,00 zł.

Polsko-indonezyjskie badania okrzemek

Uniwersytet Szczeciński odwiedzili badacze okrzemek z Universitas Brawijaya w Indonezji.

Prof. Yenny Risjani z Faculty of Fisheries and Marine Science (Wydział Rybactwa i Nauk o Morzu) oraz prof. Yunianta z Faculty of Agricultural Technology (Wydział Technologii Rolnictwa) z Uniwersytetu Brawijaya w Malang pracowali w Zespole Diatomologii Instytutu Nauk o Morzu i Środowisku US, w ramach udziału w projekcie „The Genus *Haslea*. New marine resources for blue biotechnology and aquaculture”. Projekt ten finansowany

jest przez Komisję Europejską ze środków Horyzontu 2020 w programie Research and Innovation Staff Exchange (RISE) w ramach działań Marii Skłodowskiej-Curie. Doświadczenia zdobytego podczas pobytu na US posłużą do utworzenia na Universitas Brawijaya centrum hodowli mikroglonów. Program pobytu w Uniwersytecie Szczecińskim obejmował badania okrzemek z prób pobranych z wysp Indonezji, ich charakterystykę i morfologię oraz badania okrzemek z rodzaju *Haslea* i niebieskiego pigmentu mareniny z hodowli utrzymywanych w różnym natężeniu światła z zastosowaniem zaawansowanej mikroskopii fluorescencyjnej.

Uczciliśmy pamięć prof. Edwarda Włodarczyka, Rektora Seniora US

Nowoczesnej auli w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nauk Przyrodniczych US nadano imię prof. dra hab. Edwarda Włodarczyka. Centrum zostało ukończone i oddane do użytku podczas kadencji Rektora Seniora.

Uroczyste posiedzenie Senatu US w CDBNP przy ul. Mickiewicza 16a było poświęcone pamięci prof. Edwarda Włodarczyka. W uroczystości, poza władzami rektorskimi, udział wzięli przedstawiciele kultury, oświaty oraz środowiska akademickiego ze Szczecina i Polski, a także Rodzina Rektora Seniora.

Tablicę odsłonił prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US, informując, że od 18 listopada aula na III piętrze Centrum Dydaktyczno-Badawczego Nauk Przyrodniczych będzie nosić nazwę: Auditorium im. Profesora Edwarda Włodarczyka. Prof. Tarczyński podkreślił, że w ten sposób Uczelnia chce uhonorować Rektora Seniora.

– Lata współpracy z Profesorem były dla mnie ważnym doświadczeniem. Ci którzy z nim pracowali, wiedzą, że zawsze się angażował, wspierał radą i doświadczeniem, a jego działania służyły nie tylko Uniwersytetowi, ale także polskiej nauce – powiedział Rektor US.

Następnie głos zabierali bliscy współpracownicy Rektora Seniora. Prof. dr hab. Radosław Gaziński przedstawił biografię prof. dr hab. Edwarda Włodarczyka, prof. dr hab. Marek Górski w swym wystąpieniu nakreślił, jakim Rektorem był Pan Profesor. O tym, jakie były początki budowy Geocentrum oraz o zaangażowaniu w tę inwestycję Rektora Seniora mówił dr hab. Andrzej

Osadcuk, prof. US. Jakim Dyrektorem Instytutu był prof. Włodarczyk, usłyszeliśmy podczas wypowiedzi prof. dra hab. Adama Makowskiego, który przedstawił także sylwetkę Profesora jako wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Historycznego.

O swoim Mistrzu mówili także Jego uczniowie – dr hab. Dariusz Chojecki prof. US przedstawił wybitne osiągnięcia naukowe prof. Edwarda Włodarczyka, zaś o jego roli jako mentora mówiła dr hab. Agnieszka Szudarek, prof. US, Dyrektorka Instytutu Historycznego.

– Stawiał poprzeczkę wysoko, ale robił to w sposób, który nie pozwalał wątpić w sukces. Dla wielu był Mistrzem i Mentorem, tym który zawsze potrafił znaleźć właściwe rozwiązanie i przedstawić je w sposób, który ja nazwałabym darem przekonywania bez argumentów – wspominała prof. Szudarek.

Uroczystość zakończyły wzruszające wspomnienia wieloletniej współpracownicy prof. Włodarczyka dr Aliny Hutnikiewicz oraz pokaz fotografii, przypominających wydarzenia z Jego życia.

kf

■ *Prof. dr hab. Edward Włodarczyk był historykiem, badaczem przemian społecznych i gospodarczych XIX i pierwszej połowy XX wieku. Specjalizował się w problematyce morskiej i dziejach miast portowych Pomorza i Bałtyku południowego. Był rektorem Uniwersytetu Szczecińskiego w latach 2012-2020. Wcześniej przez cztery lata pełnił funkcję prorektora ds. studenckich, od 1996 do 2002 r. był dziekanem Wydziału Humanistycznego, a w latach 2002-2008 – dyrektorem Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych.*

Uniwersytet Szczeciński i Okręgowy Inspektorat Pracy będą współpracować

Prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US, dr hab. Ewelina Cała-Wacinkiewicz, prof. US, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji oraz Konrad Pachciarek, Okręgowy Inspektor Pracy w Szczecinie podpisali porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Szczecińskim a Okręgowym Inspektoratem Pracy.

Porozumienie dotyczy współpracy w zakresie wspólnego prowadzenia badań i analiz, działalności naukowej w ramach projektów naukowo-badawczych, w tym o charakterze międzynarodowym, współorganizowania konferencji naukowych, paneli eksperckich, tworzenia i wydawania publikacji naukowych. Ma również na celu realizację wspólnie przedsięwzięć edukacyjnych: prowadzenia kursów, studiów podyplomowych, szkoleń, warsztatów i ćwiczeń, a także promowania prawnych zagadnień ochrony człowieka w środowisku pracy.

– To dla nas, jako pracodawcy, bardzo ważny obszar współpracy. Tematy związane z prawem pracy chcemy zgłębiać od

najlepszych, od praktyków. Szkolenia, konferencje, wspólne projekty, to wszystko jest w naszych planach i w treści porozumienia – mówi prof. Waldemar Tarczyński.

– Wiedza i dorobek naukowy Uczelni oraz praktyczne doświadczenie Okręgowej Inspekcji Pracy zostaną wykorzystane we wspólnych inicjatywach oraz projektach. Zależy nam również, aby nasi studenci mieli szansę zdobywać wiedzę praktyczną – dodaje dr hab. Cała-Wacinkiewicz, prof. US.

Porozumienie jest początkiem szerszej współpracy. Konrad Pachciarek, Okręgowy Inspektor Pracy, a zarazem absolwent prawa na US, mówił podczas spotkania, że liczy na to, iż właśnie absolwenci prawa, ale także innych kierunków na US, zasilą w przyszłości kadry Inspekcji Pracy.

Głównym organizatorem i koordynatorem przyszłych działań, m.in. organizacji studiów podyplomowych zakresu prawa pracy, jest dr Mikołaj Ryłski z Instytutu Nauk Prawnych, ekspert prawa pracy.

Wsparcie psychologiczne dla licealistów i studentów

Studenci psychologii Uniwersytetu Szczecińskiego, pod opieką dr Celiny Timoszyk-Tomczak z Instytutu Psychologii US, zapraszają wszystkich studentów do skorzystania ze wsparcia psychologicznego online w ramach projektu „Studenci w pandemii – edycja III”.

Pomoc została przygotowana dla wszystkich, którzy czują się przytłoczeni uczuciem niepewności, mają problemy związane z sytuacją izolacji wynikającej z pandemii COVID-19 i chcą porozmawiać o swoich problemach oraz emocjach.

– Jeśli od dłuższego czasu czujesz się źle, przytłaczają Cię pewne sprawy, nie odnajdujesz się w sytuacji pandemii lub chcesz z kimś porozmawiać o swoich problemach – skontaktuj się z nami za pomocą

czatu na stronie studenciwpandemii.pl lub napisz do nas wiadomość na adres: pomoc@studenciwpandemii.pl – zachęcają organizatorzy. – W temacie umieść wybraną przez siebie formę kontaktu: mail, mikrofon, wideoczat, czat. W odpowiedzi otrzymasz link do spotkania za pośrednictwem aplikacji Zoom oraz instrukcję, jak dołączyć do rozmowy z nami bez konieczności pobierania programu.

Ze wsparcia psychologicznego studentów psychologii Uniwersytetu Szczecińskiego można skorzystać podczas dyżurów: w każdy wtorek, czwartek i piątek w godzinach 16 - 20 oraz w soboty od godz. 14 do 18.

Więcej informacji i materiały z zakresu psychoedukacji dostępne są na stronie internetowej Instytutu Psychologii US pod adresem psy.usz.edu.pl w zakładce „Projekt Studenci w pandemii”.

Nowe okazy minerałów w Muzeum Geologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego

Mąż śp. Beaty Zielińskiej, pan Paweł Zieliński użyczył Uczelni imponującą kolekcję minerałów, które przez 30 lat zbierała jego żona.

Beata Zielińska posiadała jedną z największych prywatnych kolekcji mineralogicznych w Szczecinie. Współpracowała z Muzeum Geologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego przez wiele lat. Okazy z kolekcji były wielokrotnie prezentowane na wystawach tematycznych w Muzeum Geologicznym US.

Prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US podczas uroczystości serdecznie dziękował w imieniu całej społeczności akademickiej za tak wyjątkowy gest, jakim jest użyczenie kolekcji.

Beata Zielińska przemierzyła dużą część Europy, często przywożąc z wyjazdów liczne okazy minerałów do swojej kolekcji. Pozyskiwała je na różne sposoby: kupowała na największych giełdach mineralogicznych w Polsce (Warszawa, Kraków, Wrocław, Lwówek

Śląski) i Europie (Monachium, Berlin, Saint Marie), a także pozyskiwała je na aukcjach internetowych i zbierała samodzielnie podczas wielu podróży po Europie (m.in. Włochy, Francja, Norwegia, Czechy), wymieniała się też z innymi kolekcjonerami.

Kolekcja składa się z ponad 300 okazów minerałów z całego świata. Tworzą ją między innymi: jaspisy o różnej barwie oraz wzorze, duże kryształy bezbarwne, włókniste gipsy, szczołki krystaliczne kwarców oraz dendryty, które bardziej przypominają odciski paproci niż minerały. Beata Zielińska szczególnym upodobaniem darzyła agaty, posiadała ich ponad 150, z czego duża część znajduje się w użyczonej US kolekcji. Jednym z najciekawszych okazów jest miodowy kryształ kalcytu uformowany w muszli małża. Okaz ten pochodzi z jednego takiego stanowiska na świecie, znajdującego się na Florydzie (USA).

Serdecznie zapraszamy do odwiedzin Muzeum Geologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego w sieci pod adresem www.geocentrum.usz.edu.pl/muzeum.

Nagroda „Jantar” dla prof. Ingi Iwasiów

Prof. dr hab. Inga Iwasiów z Instytutu Literatury i Nowych Mediów US została nagrodzona przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego nagrodą „Jantar”. Pani Profesor wyróżnienie otrzymała za „Kroniki oporu i miłości”.

„Jantar” to nagroda Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, którą wręczono podczas Festiwalu Czytania „Odkrywczy Wyobraźni” w Książnicy Pomorskiej dwojgu autorom. Za 2019 r. „Jantara” dostała prof. Iwasiów, a za 2020 – Artur Daniel Liskowacki.

Laureatów wybrało pięciosobowe jury: przewodniczący – prof. Tomasz Mizerkiewicz (wykładowca Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dziekan Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej), Halina Lizińczyk (dziennikarka, która publikuje recenzje w czasopismach literackich), dr Anna Łozowska-Patynowska (dyrektorka Fundacji „Lex Humana”, krytyczka literacka i recenzentka), dr hab. Piotr Krupiński, prof. US, dyrektor Instytutu Literatury i Nowych Mediów US oraz prof. Leszek Szaruga (poeta, prozaik, tłumacz niemieckiej i rosyjskiej poezji, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego).

Spotkanie z Akademickimi Mistrzami Polski w piłce nożnej

Rektor US, prof. Waldemar Tarczyński spotkał się ze zdobywcami tytułu Akademickich Mistrzów w piłce nożnej mężczyzn. Drużyna Uniwersytetu Szczecińskiego we wspaniałym stylu obroniła w ubiegłym roku tytuł Akademickiego Mistrza Polski w piłce nożnej, wygrywając w finale turnieju 4:0 z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową z Nowego Sącza.

W spotkaniu ze złotymi medalistami udział wzięli także dr hab. Katarzyna Kotarska, prof. US, Prorektor ds. Studenckich,

Zbigniew Lipczyński, prezes OŚ AZS, Marek Kolbowicz, prezes Klubu Uczelnianego AZS US, Cezary Janiszyn, kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz trener naszej drużyny – Marcin Szewczyk.

Prof. Tarczyński, wręczając sportowcom upominki oraz listy gratulacyjne, mówił, że są oni dumą naszej Uczelni i liczy na to, że drużyna obroni tytuł również podczas kolejnych mistrzostw. Trener Maciej Szewczyk zaprezentował nowe koszulki drużyny, zapewniając, że piłkarze dołożą wszelkich starań, by w tym roku zespół był w formie i ponownie sięgnął po tytuł Mistrza Polski.

Zachodniopomorska Dolina Wodorowa we współpracy z Uniwersytetem Szczecińskim

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska odbyło się spotkanie mające na celu utworzenie Zachodniopomorskiej Doliny Wodorowej. Ze strony władz w spotkaniu uczestniczyli: wiceminister Małgorzata Golińska, wiceminister Ireneusz Zyska oraz Wojewoda Zachodniopomorski Zbigniew Bogucki. Uniwersytet Szczeciński reprezentował dr hab. Wojciech Drożdż, prof. US, kierownik Katedry Logistyki oraz Dyrektor Centrum Zarządzania w Energetyce.

Na świecie trwa obecnie wyścig technologiczny. Wodór odegra znaczącą rolę w osiągnięciu gospodarki niskoemisyjnej. Dolina Wodorowa to powiązania pomiędzy instytucjami gospodarki, ale także uczelniami wyższymi. Obecnie Uniwersytet Szczeciński wraz

z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym i ENEA Operator realizuje projekt H2eBuffer finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, którego celem jest m.in. zastosowanie koncepcji wodorowych łańcuchów dostaw do stabilizacji sieci elektroenergetycznych zasilanych z odnawialnych źródeł energii.

Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie polskiej strategii wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r. Strategia przewiduje opracowanie programów wsparcia budowy gospodarki wodorowej. Pomoc ma objąć wyłącznie wodór niskoemisyjny, czyli pochodzący ze źródeł odnawialnych oraz powstały przy wykorzystaniu technologii bezemisyjnych. Uzyskanie wsparcia dla produkcji wodoru z paliw kopalnych możliwe będzie wyłącznie pod warunkiem zastosowania technologii wychwytywania dwutlenku węgla.

Pracownicy i studenci US poprowadzą warsztaty na Ińskim Lecie Filmowym

Umowę o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Szczecińskim, a Stowarzyszeniem Ińskie Lato Filmowe podpisali prof. dr hab. Waldemar Tarczyński, Rektor US oraz panie wiceprezes Stowarzyszenia Beata Stelter i Teresa Działoszewska.

Główne punkty współpracy to: upowszechnianie kultury filmowej wśród młodzieży i studentów poprzez organizowanie warsztatów oraz aktywnych form wypoczynku; podejmowanie wspólnych inicjatyw wspierających rozwój artystyczny, kulturowy i społeczno-gospodarczy Pomorza Zachodniego, z wykorzystaniem potencjału naukowego i eksperckiego Uniwersytetu Szczecińskiego oraz możliwości doskonalenia zawodowego i praktycznego studentów zainteresowanych kulturą filmową;

wspólne opracowanie działań w zakresie strategii, promocji i marketingu związanych z ofertą edukacyjną US oraz ofertą kulturalną SILF; wspólne organizowanie wydarzeń o charakterze artystycznym, rozrywkowym, kulturowym w szczególności Festiwalu Ińskie Lato Filmowe, warsztatów tematycznych, prowadzonych przez pracowników i studentów US.

Stowarzyszenie Ińskie Lato Filmowe powstało w 2004 r. Głównym celem działalności stowarzyszenia jest coroczna organizacja festiwalu filmowego. Działalność ta wiąże się z upowszechnianiem kultury filmowej, a w szczególności propagowaniem kina o wysokich wartościach artystycznych, kinematografii Europy Wschodniej, a także popularyzacją kultury filmowej wśród dzieci i młodzieży oraz organizowanie warsztatów i form aktywnego wypoczynku.

Wspólne działania US i organizacji turystycznej

13 grudnia br., w Rektoracie miało miejsce podpisanie listu intencyjnego o współpracy Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Zachodniopomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w Szczecinie.

O możliwościach, jakie daje połączenie działań Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Zachodniopomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, rozmawiali w poniedziałek Rektor US prof. dr hab. Waldemar Tarczyński oraz Magdalena Bulikowska, Prezes ZROT. W spotkaniu uczestniczyli także Norbert Obrycki – Pełnomocnik Rektora ds. Współpracy Terytorialnej oraz Artur Pomianowski, dyrektor biura ZROT.

Podczas spotkania uczestnicy podkreślali, jak ważna jest turystyka dla rozwoju Pomorza Zachodniego oraz dlaczego warto kształcić na US przyszłe kadry, które na pewno znajdą zatrudnienie w tym obszarze.

Dla obu podmiotów niezwykle ważną kwestią współpracy jest także idea Zielonej Unii Europejskiej, realizowana w szczególności przez: utworzenie i prowadzenie studiów wszystkich stopni i form, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia osób dorosłych; organizowanie form edukacyjnych dla młodzieży i dzieci oraz dorosłych; prowadzenie badań naukowych i wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój działalności naukowej w obszarze turystyki, ekologii oraz zrównoważonej gospodarki zielonej; organizowanie przedsięwzięć mających na celu propagowanie idei zrównoważonej i zielonej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej państw członkowskich UE; organizowanie przedsięwzięć istotnych dla kształtowania właściwych postaw obywateli UE wobec wyzwania środowiska naturalnego i przemian w kierunku zielonej gospodarki; realizację wspólnych projektów transgranicznych, w szczególności na podstawie środków dostępnych w ramach programów Interreg VIA oraz Interreg Południowy Bałtyk.

Informacje opracowane na podstawie aktualności ukazujących się na stronie www.usz.edu.pl

Nowości

Wydawnictwa Naukowego
Uniwersytetu Szczecińskiego

Radykalny konstruktoryzm
Krótkie wprowadzenie

Bogdan Balicki

wydanie I, rok 2021

ISBN: 978-83-7972-518-2

oprawa miękka, format A5, 160 s.

cena 35,00 zł

Bogdan Balicki

RADYKALNY KONSTRUKTYWIZM

KRÓTKIE WPROWADZENIE

Książka ma spełnić jedną zasadniczą funkcję – dać możliwie syntetyczny ogląd szczególnego stylu myślowego skrytego pod nazwą radykalny konstruktoryzm. Nazwa ta jest, dodajmy, nieco chropowata, bo brzmiący w niej radykalizm nie zapowiada, jak się wydaje, niefrasobliwego spaceru po ogrodzie wiedzy. W istocie jednak ukrywa się za nią dobrze uzasadniona teza o tym, że rzeczywistość, której doświadczamy na co dzień – rzeczywistość obrazów, smaków, zapachów, doznań cielesnych, ale także rzeczywistość kontaktów międzyludzkich, języka i mediów – jest ontologicznie osadzona w zdolnościach naszego mózgu do konstruowania świata, a także do wytwarzania wrażenia, że ów świat jest gdzieś tam na zewnątrz.

Nie jest ta teza w historii myśli ludzkiej żadną absolutną nowością, przeciwnie, w istocie pojawia się ona w długiej historii nauki i filozofii bardzo często i pod różnymi postaciami.

W przypadku radykalnego konstruktoryzmu rzecz jest o tyle wyjątkowa, że na hipotezę o tym, że to obserwator wytwarza świat obserwowany wpadli naukowcy zajmujący się dziedzinami dalekimi od spekulacji – biologią, neurobiologią, matematyką czy cybernetyką. Jak do tego doszło i kto za to

odpowiada, dowiedzą się Państwo za sprawą tej, jak sądzę, przystępnej książeczki, teraz spieszę jedynie donieść, że jej lektura jest z całą pewnością niegroźna. Nawet jeśli przyznają Państwo słuszność konstruktorystycznym tezom, Wasz świat nie zniknie ani nie rozpadnie się, niczym po zażyciu pigułki, zdolnej do przeniesienia na drugą stronę lustra. Twórcy tego nurtu, stawiając tezę, iż to, czego doświadczamy, jest produktem, a nie obiektem niezależnym od nas, w istocie wyciągnęli tylko wnioski z wiedzy o tym, jak człowiek jako organizm (a więc być zorganizowany) działa, co go kształtuje, jak funkcjonuje w rzeczywistości społecznej, którą wytwarza w ciągłej obecności innych organizmów-obszerników.

Obok kilku rozdziałów tej książki, które nazywają węzłowe zagadnienia kanonicznej wersji radykalnego konstruktoryzmu, znajdują się tu również trzy ekskursy. Owe wycieczki dotyczą trzech tematów: problemu pamięci, projektu Empirycznej Teorii Literatury oraz konstruktorystycznej zawartości w myśli Ludwika Flecka. Rozbijają one nieco główny dukt tego wprowadzenia, spełniają jednak rolę przykładów aplikacji myślenia konstruktorystycznego do badań szczegółowych.

wydanie I, rok 2021
 ISBN: 978-83-7972-513-7
 oprawa miękka, format B5, 222 s.
 cena 50,00 zł

red. Waldemar Gos PODSTAWY RACHUNKOWOŚCI

Najważniejszym celem niniejszego opracowania jest przedstawienie zasad prowadzenia rachunkowości i sporządzenia podstawowych elementów sprawozdania finansowego, a mianowicie bilansu oraz rachunku zysków i strat. Struktura podręcznika odzwierciedla wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności z przedmiotu „podstawy rachunkowości” ujętego w programie studiów kierunków ekonomicznych, a szczególnie kierunku „finanse i rachunkowość”. Opracowanie składa się z trzech części – w pierwszej przedstawiono treści dotyczące podstawowej wiedzy z zakresu rachunkowości. Szczególną uwagę zwrócono na istotę rachunkowości, jej zakres podmiotowy i przedmiotowy oraz zasady ujmowa-

nia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i ich prezentacji w sprawozdaniu finansowym.

W drugiej części pracy ujęto zadania liczbowe, zadania problemowe oraz testy sprawdzające. Część trzecia dotyczy zaś historii – opowieści, które mogą być podstawą dyskusji na temat rachunkowości, jej metod i znaczenia w jednostce gospodarczej. W tej części znalazły się quizy, które służą weryfikowaniu wiedzy i umiejętności oraz zapamiętywaniu wcześniejszych treści. Obecnie – w dobie rozwoju narzędzi internetowych i urządzeń mobilnych – jest to szczególnie istotne.

Autorami podręcznika są obecni i byli pracownicy Katedry Rachunkowości Uniwersytetu Szczecińskiego.

wydanie I, rok 2021
 ISBN: 978-83-7972-458-1
 oprawa miękka, format 150/240, 259 s.
 cena 45,00 zł

Jacek Łapott (redakcja i wybór tekstów) DOGONOWIE Z BLISKA Tom II

Prace zawarte w niniejszym tomie są kontynuacją polskich opisów kultury społeczności Dogonów z Mali. To swoista antologia wkładu polskiej nauki do tego tematu. W pierwszym tomie ukazały się publikacje przygotowywane przez mnie przez ostatnich kilkadziesiąt lat. Poprzez stanę jednak tylko na tej jednej publikacji dałoby jednostronny i niepełny obraz dokonań polskich badaczy próbujących od lat z uporem poznać zawiłości kultury tego plemienia. Zdecydowałem się zatem przygotować tom drugi, uzupełniający obraz przedstawiony wcześniej. Artykuły zawarte w tym tomie oparte są w zasadzie na badaniach własnych autorów w terenie. Jednak dla jednych był to epizod w ich działalności naukowej, dla innych z czasem stało się to pasją życia.

Prace prezentowane tutaj pochodzą z różnych okresów. Niektóre mają już po

kilkadziesiąt lat. Chciałoby się powiedzieć: inne czasy i inne obyczaje (w pisaniu)..., ale i inne doświadczenia autorów. Najstarsze to publikacje Ryszarda Vorbricha oraz praca Doroty Iwińskiej. Powstały one w efekcie wyjazdów autorów do Afryki – są pracami dyplomowymi (magisterskimi). Następne teksty to już świadectwo dalszego rozwoju naukowego szerszego grona zainteresowanych. Niestety nie udało się wszystkich tych niełatwych, ale indywidualnych wówczas działań, połączyć w jeden projekt badawczy. Tematy były podejmowane spontanicznie i zgodnie z aktualnymi potrzebami (np. konferencje tematyczne) lub z aktualnymi planami i działaniami odwiedzających tę społeczność etnologów. Dopiero od 1. dekady XXI wieku realizowane są szersze projekty badawcze finansowane ze środków zewnętrznych

wydanie I, rok 2021
 ISBN: 978-83-7972-431-4
 oprawa miękka, format B5, 160 s.
 cena 42,00 zł

red. nauk. Natalia Bugajny, Kazimierz Furmańczyk MONITORING POLSKICH BRZEGÓW BAŁTYKU W PROJEKCIE SATBAŁTYK

Opisany w niniejszej monografii podsystem SatBałtyk-Brzezi stanowi integralną część systemu SatBałtyk, dotyczącego satelitarnej kontroli środowiska Morza Bałtyckiego, którego istotą jest powiązanie w jednolity system możliwe często pozyskiwanych danych satelitarnych z modelami zmienności środowiska morskiego. Wyniki prezentowane są w internecie w postaci codziennych map parametrów jego stanu.

Podsystem SatBałtyk-Brzezi przedstawia operacyjnie oceniany stan brzegu poprzez parametryzację wybranych procesów zachodzących w strefie brzegowej i klasyfikację powodowanych przez nie skutków. W tym celu zdefiniowano wskaźniki oddziaływania morza, szczególnie sztormu, nazwane wskaźnikami SatBałtyk-Brzezi, określające skutek ich oddziaływania na strefę brzegową z co najmniej

36-godzinną prognozą. Ze względu na dość złożone i szybko zmienne procesy zachodzące w morskiej strefie brzegowej, powodowane wieloma czynnikami, skonstruowanie takiego podsystemu wymagało specyficznego podejścia, które przedstawiono w niniejszej monografii.

Połączenie w systemie SatBałtyk kontroli stanu środowiska Morza Bałtyckiego z rejestracją stanu brzegów jest podejściem unikalnym. Jest to pierwsza zbiorcza publikacja o charakterze monografii, w której zaprezentowano podstawy teoretyczne podsystemu i metodykę aplikacji modeli do monitoringu morskiej strefy brzegowej. Dołączono również wyniki niektórych badań wykonanych w ramach projektu, mogących stanowić podstawę dalszej modyfikacji metodyki monitoringu brzegów w podsystemie SatBałtyk-Brzezi, w aspekcie zachodzących zmian klimatycznych.

wydanie I, rok 2021
 ISBN: 978-83-7972-509-0
 oprawa miękka, format A5, 183 s.
 cena 40,00 zł

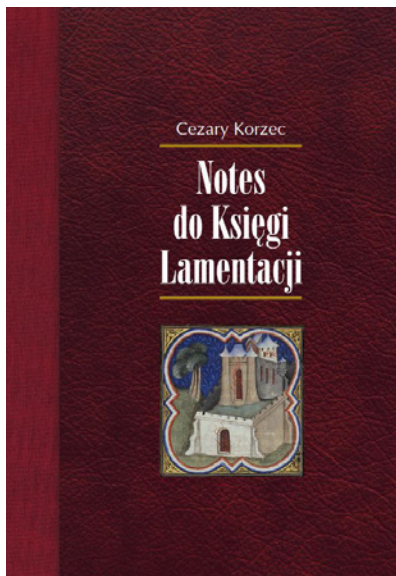
Krzysztof Flasiński ALGORYTMY I BIG DATA W MEDIACH I DZIENNIKARSTWIE PRASOWYM

Algorytmy są obecne nie tylko w codziennej pracy dziennikarskiej, ale również w praktyce redaktorskiej. Wpływają na podejmowanie decyzji przez największych wydawców i graczy na rynku mediów oraz czytelników – niestety, nie zawsze w sposób jawny i przejrzysty. Algorytmy są stosunkowo nowym elementem ekosystemu medialnego, dlatego jednoznacznie zdefiniowanie tego pojęcia, podobnie jak określenie czym jest big data, jest kłopotliwe.

Głównym celem monografii jest przedstawienie tego zjawiska – w stosunku do podstawowego, informatycznego znaczenia – w jak najbardziej poszerzonym wymiarze. Algorytm w kontekście mediów i dziennikarstwa to dzisiaj już nie tylko podstawa działania programu komputerowego, ale również schemat weryfikowania informacji, przygotowywania treści czy

planowania i otwierania nowych tytułów prasowych. Z tym zjawiskiem łączy się drugi cel badań – opisanie coraz intensywniejszego i zróżnicowanego wykorzystania technologii big data w mediach. Różnorodność ta objawia się nie tylko w algorytmizacji i uporządkowaniu procedur redakcyjnych, ale również w stosowaniu wielkich danych w aplikacjach rzeczywistości rozszerzonej oraz wizualizacjach publikowanych w tzw. mediach tradycyjnych. Trzecią tezą było przekonanie, że algorytm jest jedynie narzędziem, które może być wykorzystane w różny sposób w zależności od intencji i umiejętności osoby, która je wykorzystuje. Z tego też powodu w tekście kładziony jest nacisk nie tylko na technologię, ale również na osoby, na które ona wpływa – zarówno twórców, jak i odbiorców treści.

wydanie I, rok 2021
 ISBN: 978-83-7972-455-0
 oprawa miękka, format A5, 137 s.
 cena 35,00 zł

Cezary Korzec

NOTES DO KSIĘGI LAMENTACJI

Notes do Księgi Lamentacji jest owocem paroletnich studiów, zwieńczonych wydaniem Komentarza do Księgi Lamentacji, który ukazał się jako XXIV tom serii „Nowe Komentarze Biblijne”. Ponieważ materiał zgromadzony podczas studium przygotowującego znacznie przekroczył ramy wyznaczone przez redaktorów serii, zrodziła się idea udostępnienia go poprzez wydanie Notesu.

Obok obserwacji w znacznej części z pola krytyki tekstu, które już są integralną częścią Komentarza do Księgi Lamentacji, do obecnego Notesu trafiły także informacje związane z gramatycznymi, syntaktycznymi i leksykalnymi charakterystykami tekstu. Fenomeny te znacznie obszerniej niż w Komentarzu zostały pokazane na przykładzie polskich współczesnych tłumaczeń Księgi Lamentacji, a zwłaszcza dwóch polskich komentarzy ks. Lecha Stachowiaka (*Lamentacje, Księga Barucha, Wstęp – przekład z oryginału, komentarz*, Poznań 1968) i ks. Dariusza Iwańskiego (*Księga Lamentacji, t. 1: Jahwe zniszczył*, Toruń 2015; *Księga Lamentacji, t. 2: Jahwe odbuduje?*, Toruń 2016).

Notes został przygotowany z myślą o określonej grupie odbiorców. Są nimi przede wszystkim polscy egzegeci, którzy obok wysiłku zgłębiania Prawdy zawartej w spisany Słowie Bożym trują się nad kompetentnym przybliżaniem jej ludowi Bożemu. Przede wszystkim jednak Notes

jest pożyteczną pomocą dla tych pasjonatów Pism Świętego, którzy wkraczają na drogę studium biblijnego w Wydziałach Teologicznych i Seminariach Duchownych. Wyposażeni już w istniejące pomoce: interlinearne wydanie Biblii hebrajskiej, solidne słowniki hebrajszczyzny biblijnej i gramatyki z pomocą Notesu i Komentarza mogą śmiało zagłębiać się w literacki świat Słowa Bożego, które naświetla jedno z najbardziej dramatycznych wydarzeń w historii ludu Bożego – upadek Jeruzolimy pod ciosami Babilończyków i stawia wobec wstrząsającej prawdy o wrogości Boga wobec swojego ludu.

Lektura tej niewielkiej książki biblijnej przygotowuje do spotkania ze słowami Jezusa (Mt 23,37–39 par.), których kontekstem są nadchodzące wydarzenia kolejnego oblężenia Jeruzolimy i jej upadku, tym razem będącego dziełem Rzymian (Mt 24,1n). Pozwala wyjść poza ich zwyczajną lekturę, która widzi w nich ogłoszenie Bożego sądu nad grzesznym miastem. W zamian prowadzi do poznania Jezusa „lamentującego” nad cierpieniem, które przyniesie ludowi to zniszczenie. Księga Lamentacji pozwala odkryć współczucie Jezusa dla losu mieszkańców, które jest większe od Bożego gniewu obracającego miasto w ruinę i skazującego mieszkańców na długotrwałe przesadne cierpienia.

MONOGRAFIE

- Balicki B., *Radykalny konstruktywizm. Krótkie wprowadzenie*, cena 35 zł
- Banio A., *Summer Olympic Games Tokyo 2020. Facing the Coronavirus COVID-19 Pandemic*, cena 35 zł
- Błoński K., Burlita A., Witek, J., *Subiektywna i obiektywna jakość życia w procesie zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego*, cena 50 zł
- Bugajny N., Furmańczyk K. (red. nauk.), *Monitoring polskich brzegów Bałtyku w projekcie SatBałtyk*, cena 42 zł
- Flasiński K., *Algorytmy i big data w mediach i dziennikarstwie prasowym*, cena 40 zł
- Franek S., Adamczyk A. (red.), *Finanse jako katalizator przemian współczesnej gospodarki*, cena 60 zł
- Frąckowiak P., Gaziński R., *Dzieje szczecińskiej ekonomii. Tom I. Trudne początki (1946–1955)*
- Gaziński R., Kozłowski K. (wybór i opracowanie), *Narodziny i pierwsze lata działalności Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, seria: „Źródła do dziejów Pomorza Zachodniego”*, cena 50 zł
- Gos W., *Podstawy rachunkowości*, cena 50 zł
- Hozer J., Kuźmiński W. (red. nauk.), *Miscellanea ekonomii nr 2*, cena 38 zł
- Iwin-Garzyńska J., *Krótką teoria tarcz podatkowych*, cena 38 zł
- Korzec C., *Notes do Księgi Lamentacji*, cena 35 zł
- Łapott J. (red. i wybór tekstów), *Dogonowie z bliska, tom II*, cena 45 zł
- Samsel A., *Wpływ programu „Rodzina 500+” na decyzje finansowe gospodarstw domowych*, cena 50 zł

CZASOPISMA

- „Acta Iuris Stetinensis” 1/2021 (33), red. W. Staszewski, cena 50 zł
- „Problemy Transportu i Logistyki” 49/2020, red. T. Kwarciański, cena 25 zł

WERSJE ELEKTRONICZNE

Wybrane czasopisma i zeszyty naukowe są dostępne bezpłatnie w wersji elektronicznej na platformie ePNP.pl, e-Publikacje Nauki Polskiej
www.epnp.pl/uczelnia/uniwersytet_szczecinski

Wybrane monografie są natomiast dostępne w największej czytelni internetowej w Polsce – www.ibuk.pl

WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO

ul. Mickiewicza 64, 71-101 Szczecin

tel. (91) 444 20 06, 444 20 09

e-mail: wydawnictwo@usz.edu.pl

www.wn.usz.edu.pl

www.facebook.com/wydawnictwonaukowe.uniwersytetuszczecinskiego

NASZE KSIĄŻKI KUPISZ:

- w e-księgarni Uniwersytetu Szczecińskiego www.wydawnictwo.univ.szczecin.pl
- w siedzibie Wydawnictwa, ul. Mickiewicza 64 (WEFiZ US)
- w Księgarni Akademickiej, al. Papieża Jana Pawła II 40/4 w Szczecinie
- w Księgarni Economicus, ul. Krzywoustego 8 w Szczecinie

Opracowała:

Magdalena Szarmach

Wydawnictwo Naukowe

Uniwersytetu Szczecińskiego

Przeгляд

U n i w e r s y t e c k i